

ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ : กรณีศึกษาบุคลากรการศึกษา
ในจังหวัดบุรีรัมย์

The need of studying Master degree in the faculty of industrial technology,
Buriram Rajabhat University : A Case Study of Personnel
Educational in Buriram Province.

โดย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐปรกรณ์ จันทะปิตตา
และคณะ

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

พ.ศ. 2555

ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ : กรณีศึกษาบุคลากรการศึกษา
ในจังหวัดบุรีรัมย์

โดย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐปรกรณ์ จันทะปิตตา
และคณะ

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

พ.ศ. 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(3)
ประกาศคุณูปการ.....	(5)
สารบัญตาราง.....	(8)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
ความหมายของบัณฑิตศึกษา.....	6
ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร.....	7
ความสำคัญของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา.....	9
คุณลักษณะของบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา.....	12
ความต้องการทางการศึกษา.....	14
หลักสูตรที่มีความต้องการกำลังคนระดับบัณฑิตศึกษาในอนาคต.....	16
รูปแบบการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา.....	19
หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอน.....	22
หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์เปิดสอน.....	23
ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	31
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	31
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	35

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	53
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	53
วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
สรุปผลการวิจัย.....	55
อภิปรายผลการวิจัย.....	58
ข้อเสนอแนะ.....	64
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย.....	65
บรรณานุกรม.....	67
ภาคผนวก.....	71
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	73
ประวัติผู้วิจัย.....	79

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

3.1	ข้อมูลประชากรข้าราชการครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและครูสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จังหวัดบุรีรัมย์และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์.....	31
3.2	ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างข้าราชการครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและครูสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จังหวัดบุรีรัมย์และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์.....	35
4.1	แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำแนกตาม เพศ อายุ ปีที่สำเร็จการศึกษา ปริญญาตรี อาชีพและตำแหน่ง สถานที่ตั้งหน่วยงาน.....	40
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท.....	42
4.3	แสดงค่า ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเหตุผลที่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท.....	43
4.4	แสดงค่า ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสถาบันที่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท.....	44
4.5	แสดงค่า ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสถาบันที่ต้องการศึกษาต่อในกลุ่มราชภัฏอีสานใต้.....	45
4.6	แสดงค่า ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.....	46
4.7	แสดงค่า ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความสนใจในหลักสูตรระดับปริญญาโท..	47
4.8	แสดงค่า ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	48
4.9	แสดงค่า ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานช่วงวันและเวลาในการศึกษาต่อ.....	51
4.10	แสดงค่า ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแผนการศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อ.....	52

ประกาศขอบคุณ

งานวิจัยฉบับนี้ สำเร็จด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์ที่ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและครูสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 และ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ที่กรุณาตอบแบบสอบถามตามสภาพที่เป็นจริง ทำให้คณะผู้วิจัยได้ข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ที่สมบูรณ์และได้ข้อสรุปที่จะเป็นแนวทางในการร่างหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมต่อไป

ขอขอบคุณผู้อำนวยการสถานศึกษา สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 และ ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ ทุกท่านที่กรุณาให้ครูผู้ใต้บังคับบัญชาที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถามครบสมบูรณ์ ทำให้คณะผู้วิจัยสามารถใช้ข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ที่ตรงกับสภาพจริง

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.จรัส สว่างทัฬห ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความกรุณาตรวจสอบเครื่องมือและให้คำแนะนำกระบวนการทำวิจัยที่มีคุณค่ายิ่ง

ขอขอบคุณ อาจารย์ศุภกิต ชูวงศ์ อาจารย์พุทธิชาติ ศรีพัฒนสกุล อาจารย์ชายุดา จันทะปิตตา ที่ให้ความอนุเคราะห์การเขียนและตรวจสอบบทความภาษาอังกฤษ ทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณสถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่สนับสนุนทุนวิจัย ตามโครงการพัฒนานักวิจัย ขอขอบคุณเจ้าของผลงานวิจัย เจ้าของตำราและเอกสาร ที่คณะผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาใช้ประกอบงานวิจัยทำให้งานวิจัยมีสาระที่สำคัญเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่กล่าวนามมาและทุกท่านที่ให้กำลังใจสนับสนุนงานวิจัยมา ณ โอกาสนี้ อีกครั้งหนึ่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐปรกรณ์ จันทะปิตตา

อาจารย์ดุสิต อุทิศสุนทร

คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ธันวาคม 2555

หัวข้อวิจัย	ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ : กรณีศึกษาบุคลากรการศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์
ชื่อผู้วิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐปกรณ์ จันทะปิตตา อาจารย์ดุสิต อุทิศสุนทร
คณะ	เทคโนโลยีอุตสาหกรรม
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ปีการศึกษา	2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมของบุคลากรการศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์และเป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตรระดับปริญญาโทสาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantity Research) กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและครูสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 และครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ รวม 178 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ และข้อมูลความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า

ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 และครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท อยู่ในระดับมาก เพื่อต้องการเป็นข้าราชการ ปรับวุฒิการศึกษา ปรับเงินเดือน การเพิ่มความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน โดยศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยปิดของรัฐและมหาวิทยาลัยราชภัฏ อยู่ในระดับมาก ในกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏอีสานใต้ พบว่า ต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังพบว่า มีความต้องการศึกษาต่อในรายหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) 3 ลำดับแรก ได้แก่

(2)

แขนงเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ แขนงเทคโนโลยีวิศวกรรมไฟฟ้าและแขนงเทคโนโลยีออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก วิทยาสถิตศาสตรบัณฑิต (ค.ม./ ค.อ.ม.) 3 ลำดับแรก ได้แก่ แขนงวิศวกรรมอุตสาหกรรม แขนงเทคโนโลยีออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและแขนงเทคโนโลยีวิศวกรรมไฟฟ้า อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก และวิทยาสถิตศาสตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วศ.ม.) 3 ลำดับแรก ได้แก่ แขนงวิศวกรรมอุตสาหกรรม แขนงอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมและแขนงวิศวกรรมไฟฟ้า อยู่ในระดับมาก รวมทั้งต้องการศึกษาต่อในแผน ก (วิทยานิพนธ์) แผน ข (สารนิพนธ์) และ วันเสาร์-อาทิตย์ อยู่ในระดับมากที่สุด

TITLE The Needs to Study in Master's Degree Level in the faculty of Industrial Technology, Buriram Rajabhat University : A Case Study of Personnel Educational in Buriram Province.

AUTHOR Assistant Professor Nathapakorn Jantapidta
Dusit Uthitsunthon

FACULTY Buriram Rajabhat University

YEAR 2012

ABSTRACT

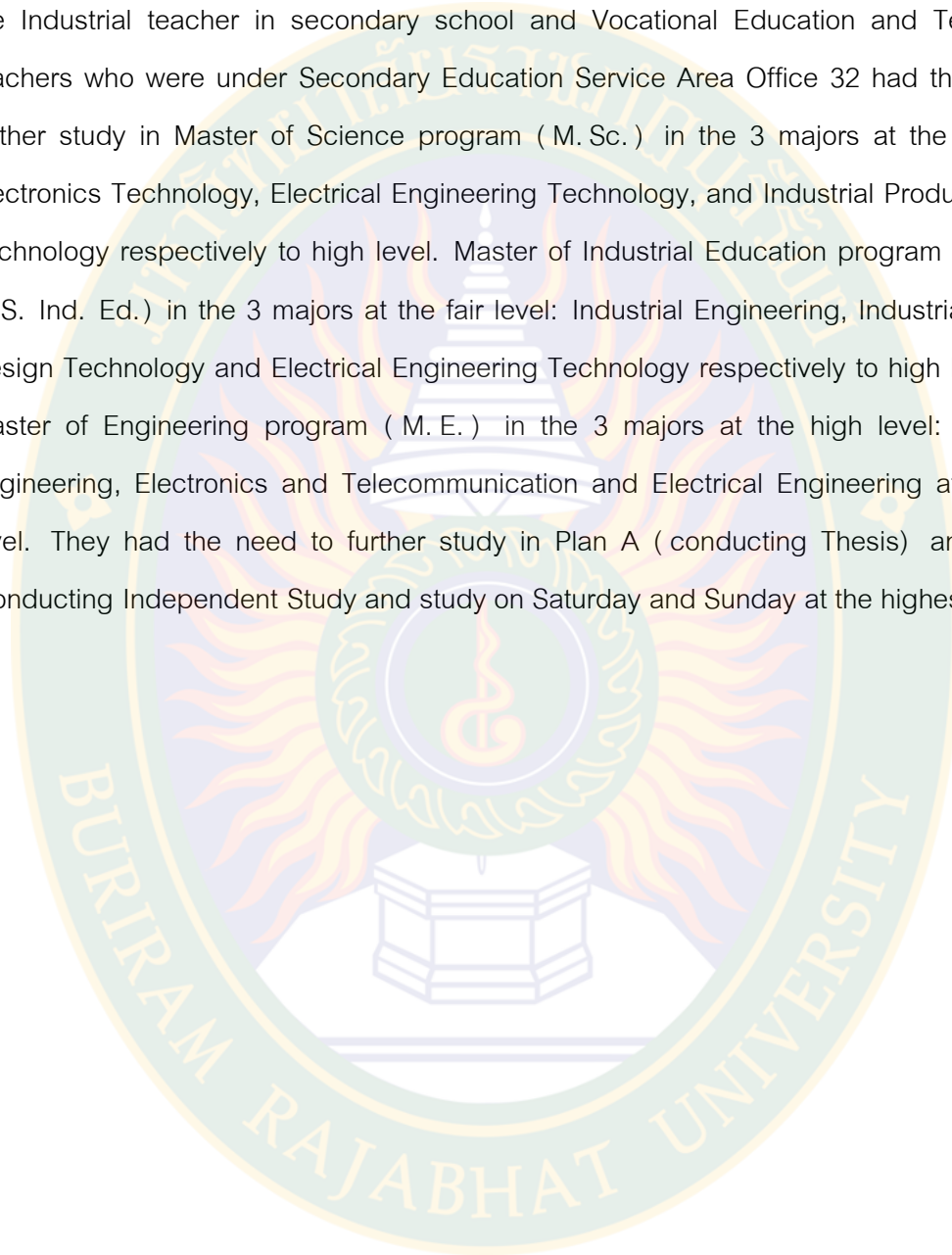
The objectives of this research were to determine the needs to study in master's degree level in the Faculty of Industrial Technology of the personnel educational in Buriram Province and to utilize the research findings as guidelines for curriculum construction for master's degree in Industrial Technology program which suited the needs of the learners. This research was a quantitative research. Sample groups included 178 participants from Industrial teacher in secondary school and Vocational Education teachers who were under Secondary Education Service Area Office 32 and from Industrial teachers who were under Office of Vocational Education commission in Buriram Province. The sample groups were selected by using stratified random sampling method. The tool employed in this research was a questionnaire which consisted of general information of the respondents and information concerning the needs to study in master's degree level. The collected data were analyzed by using basic statistics such as percentage, mean, and standard deviation.

The findings from the research were as follows:

The needs to study in the master's degree level of the Industrial teacher in secondary school and Vocational Education teachers who were under Secondary Education Service Area Office 32 and Industrial Mechanics teachers who were under Office of Vocational Education commission in Buriram Province showed that their need to study in the master's degree level was at the high level by having for wanting be a government office, having a higher educational degree, getting a salary raise, increasing

(4)

their knowledge and experiences regarding their profession through studying in Government-owned Universities and Rajabhat Universities. The need in this aspect was at the high level. Among the South Esarn Rajabhat Universities, it was found that the need to study in Buriram Rajabhat University was at the high level. Furthermore, it was found that the Industrial teacher in secondary school and Vocational Education and Technology teachers who were under Secondary Education Service Area Office 32 had the need to further study in Master of Science program (M. Sc.) in the 3 majors at the fair level: Electronics Technology, Electrical Engineering Technology, and Industrial Product Design Technology respectively to high level. Master of Industrial Education program (M. Ed. / M.S. Ind. Ed.) in the 3 majors at the fair level: Industrial Engineering, Industrial Product Design Technology and Electrical Engineering Technology respectively to high level. And Master of Engineering program (M. E.) in the 3 majors at the high level: Industrial Engineering, Electronics and Telecommunication and Electrical Engineering at the high level. They had the need to further study in Plan A (conducting Thesis) and Plan B (conducting Independent Study and study on Saturday and Sunday at the highest level.

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือพัฒนามนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ โดยเฉพาะโลกปัจจุบันนี้มีความก้าวหน้าด้านวิทยาการที่หลากหลายและถูกนำมาสร้างความสำเร็จให้กับสังคมมนุษย์ การศึกษาจึงมีความสำคัญต่อมนุษย์เพื่อให้มนุษย์เรียนรู้เท่าทันกับความเจริญทั้งหลายเหล่านั้น ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาประเทศที่กำลังพัฒนาโดยเฉพาะประเทศไทยเรานั้น มีการขยายตัวด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว (เกษม วัฒนชัย, 2538 : 1) ทำให้ความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น สถาบันการศึกษาต่างให้ความสำคัญกับการผลิตบุคลากรในสาขาวิชาการต่างๆ โดยเฉพาะการผลิตบุคลากรสายวิชาชีพของสถานศึกษาที่มีหลายระดับ ตั้งแต่ระดับแรงงานฝีมือ (Skill labor) ช่างเทคนิค (Technician) ผู้ควบคุมงาน (Foreman) วิศวกร (Engineer) และผู้เชี่ยวชาญ (Professional) บุคลากรเหล่านี้จะทำงานร่วมกันตามลักษณะงานที่รับผิดชอบในแต่ละโครงการ เป็นที่ยอมรับว่าความต้องการแรงงานในอดีตยังไม่ต้องการแรงงานที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาการมากนัก เพียงให้มีความสามารถในการสร้างงานก็เพียงพอ แต่ปัจจุบันความต้องการแรงงานที่มีความรู้ความสามารถเชิงวิชาการมากขึ้น มีการสร้างผลงานที่เน้นคุณภาพ ขณะเดียวกัน หน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ ก็มีความต้องการแรงงานระดับปริญญาโทมากขึ้น โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาทั้งหลายได้กำหนดเกณฑ์การรับบุคลากรสายผู้สอนไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโทและสำเร็จการศึกษาตามแผน ก (วิทยานิพนธ์) ดังนั้นสถาบันการศึกษาจึงต้องจัดการศึกษาให้สูงขึ้นจากปริญญาตรีเป็นปริญญาโทและปริญญาเอกตามลำดับ (บรรดล สุขปิติและพลับพลึง ทับเปลี่ยน, 2538 : 1-2)

ปัจจุบันการจัดการศึกษาระดับปริญญาโท ได้รับความสนใจจากบุคลากรทั่วไปอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือพนักงานองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจและเอกชนต่างให้ความสนใจอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากทุกองค์กรตระหนักดีว่า การให้บุคลากรมีโอกาสได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น ย่อมเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าในหน้าที่การงานของบุคลากรและองค์กรได้ เป็นที่ยอมรับว่าความก้าวหน้าด้านวิทยการนับวันจะสูงขึ้นเรื่อยๆ การเรียนรู้ของมนุษย์ก็ไม่มีที่สิ้นสุดเช่นเดียวกันและต้องพัฒนาตนเองให้ทันกับวิทยาการทั้งหลาย สามารถนำวิทยาการสมัยใหม่มาสร้างสังคมให้เจริญก้าวหน้าได้ ขณะเดียวกันก็เป็นการรองรับผู้สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรีที่สถานศึกษาทั้งหลายได้ผลิตออกมาจำนวนมากเป็นการต่อยอดการศึกษาสำหรับบุคคลเหล่านั้นด้วย (นภาพร พุ่มพฤษ, 2540 : 1-2) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้จัดการศึกษาระดับ

ปริญญาโทเมื่อปีการศึกษา 2540 และปริญญาเอกเมื่อ ปีการศึกษา 2550 โดยระดับปริญญาโทนั้น ได้เปิดสอน 4 สาขา ได้แก่ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตการบริหารการศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตหลักสูตรและการสอน รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต และ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตภาษาอังกฤษ ระดับปริญญาเอก 2 สาขา ได้แก่ ปรัชญาดุสิตบัณฑิต การบริหารการศึกษา และปรัชญาดุสิตบัณฑิต ภาวะผู้นำทางวิชาชีพ มีนักศึกษาปริญญาโทจำนวน 306 คน และนักศึกษาปริญญาเอก จำนวน 18 คน (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2554 : 6-8)

สำหรับคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมนั้นได้เปิดสอนนักศึกษาระดับปริญญาตรี เมื่อปีการศึกษา 2523 ปัจจุบันได้เปิดสอนระดับปริญญาตรีจำนวน 7 สาขา ได้แก่ สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เทคโนโลยีก่อสร้าง สถาปัตยกรรม เซรามิกส์ อิเล็กทรอนิกส์ การจัดการอุตสาหกรรม และ วิศวกรรมไฟฟ้า มีนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2548-2552) ประมาณ 1,041 คน (คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, 2554 : 12) สำเร็จการศึกษาส่วนหนึ่งก็ใช้โอกาสพัฒนาตนเอง โดยการศึกษาต่อระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ตามความพร้อมของแต่ละคนและมีอีกจำนวนมากที่ต้องการจะพัฒนาตนเองแต่ยังไม่มีโอกาส คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมตระหนักดีว่า วิทยาการด้านเทคโนโลยีอุตสาหกรรมนับวันจะก้าวหน้ามากขึ้น การพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีก็ยิ่งมีบทบาทมากขึ้นกับสังคม ทั้งนี้เพื่อมุ่งหวังให้บุคคลเหล่านี้ได้ช่วยแบ่งเบาภาระผลกระทบด้านเทคโนโลยีที่จะเกิดขึ้นกับสังคม ด้วยการเรียนรู้เท่าทันวิทยาการด้านเทคโนโลยี นำความรู้ทั้งหลายไปใช้และสามารถแนะนำสังคมได้อย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตามประสบการณ์การเปิดสอนระดับปริญญาโทของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมยังไม่ได้เริ่มต้น แต่ได้มีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร อาคารสถานที่ และ สิ่งอำนวยความสะดวกทั้งหลายไว้ระดับหนึ่งแล้ว สำหรับการสร้างหลักสูตรและการวางแผนจัดการศึกษาในระดับปริญญาโทนั้นจำเป็นต้องมีการศึกษาถึงความต้องการและความจำเป็นของบุคลากร โดยเฉพาะบุคลากรในเขตพื้นที่การให้บริการการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการศึกษาระดับปริญญาโทของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ต่อไป

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาถึงความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมของบุคลากรการศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผลจากการศึกษาที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยคาดหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างหลักสูตรและการวางแผนการจัดการศึกษาระดับปริญญาโทของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ที่สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมของบุคลากรการศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตรระดับปริญญาโทสาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาครั้งนี้มีขอบเขตเฉพาะความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมของบุคลากรการศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 2.1 ประชากร ได้แก่ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 และครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 462 คน
  - 2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 และครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 178 คน ใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling)
3. ตัวแปรที่ศึกษา
  - 3.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 และครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์
  - 3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ได้แก่ เหตุผลที่ต้องการศึกษา สถาบันที่ต้องการศึกษา หลักสูตรที่ต้องการศึกษา แผนการศึกษาและวันเวลาที่ต้องการศึกษา

กรอบแนวความคิดของการวิจัย

ตัวแปรต้น (Independent Variables)	ตัวแปรตาม (Dependent Variables)
ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 และครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์	ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ได้แก่ เหตุผลที่ต้องการศึกษา สถาบันที่ต้องการศึกษา หลักสูตรที่ต้องการศึกษา แผนการศึกษาและวันเวลาที่ต้องการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บุคลากรการศึกษา หมายถึง ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 ได้กำหนดไว้ในกรอบอัตรากำลังของโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 และ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยเทคนิค สารพัดช่าง วิทยาลัยการอาชีพ ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์
2. ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท หมายถึง ความต้องการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนหรือที่จะเปิดสอนในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ณ สถาบันอุดมศึกษา
3. สถาบันการศึกษา หมายถึง มหาวิทยาลัยเปิดของรัฐ มหาวิทยาลัยเปิดของรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยราชภัฏ
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มราชภัฏอีสานใต้ หมายถึง มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ และมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
5. หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนหรือที่จะเปิดสอนในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ณ สถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วท.ม.) วิศวกรรมมหาบัณฑิต (ค.ม./ค.อ.ม.) วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วศ.ม.) และอื่นๆ
6. แขนงหรือสาขา หมายถึง แขนงหรือสาขาระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนหรือที่จะเปิดสอนในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ณ สถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ แขนงหรือสาขาในหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วท.ม.) แขนงหรือสาขาในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (ค.ม./ค.อ.ม.) แขนงหรือสาขาในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วศ.ม.) และแขนงหรือสาขาในหลักสูตรอื่นๆ
7. แผนการศึกษา หมายถึง แผน ก. (ทำวิทยานิพนธ์) และแผน ข. (ทำสารนิพนธ์)
8. วันเวลา หมายถึง ในวันและเวลาราชการระหว่างสัปดาห์ (วันจันทร์ – วันศุกร์) หลังเวลาราชการ ระหว่างสัปดาห์ (วันจันทร์ – วันศุกร์) วันเสาร์-อาทิตย์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ : กรณีศึกษานุเคราะห์การศึกษาศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมของบุคลากรการศึกษาศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ และเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตรระดับปริญญาโทสาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงได้กำหนดขอบเขตการศึกษา ตามเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามเนื้อหาสาระ ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของบัณฑิตศึกษา
2. ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร
3. ความสำคัญของการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา
4. คุณลักษณะของบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา
5. หลักสูตรที่มีความต้องการกำลังคนระดับบัณฑิตศึกษาในอนาคต
6. รูปแบบการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
7. หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์เปิดสอน
8. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของบัณฑิตศึกษา

จากการศึกษาถึงความหมายบัณฑิตศึกษาของนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา ได้ให้ความหมายของบัณฑิตศึกษา เป็นข้อสังเขป ไว้ดังนี้

วิจิตร ศรีสะอ้าน (อ้างถึงใน ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2543 : 8) ได้กล่าวว่า การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เป็นการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้นหลังจากคนเรียนเป็นบัณฑิตแล้ว อีกนัยหนึ่งคือการการศึกษาที่จัดขึ้นสำหรับผู้ที่เป็บัณฑิต เป็นการศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งในประเทศไทยมีการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 3 ระดับ คือ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2540 : 13) ได้กล่าวถึงการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาว่าเป็นการจัดการศึกษาสำหรับผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว โดยแบ่งออกเป็นสายใหญ่ๆ คือ

1. สายวิชาการ (Academic) ในสายนี้เป้าหมายอยู่ที่การผลิตบุคลากรหลัก คือ ผลิตผู้สอนในมหาวิทยาลัยและผลิตนักวิจัย

2. สายวิชาชีพ (Profession) ในสายนี้มีเป้าหมายอยู่ที่การผลิตผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ชำนาญการเฉพาะเรื่อง ซึ่งสามารถปฏิบัติหน้าที่และทำงานในสาขานั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สงัด อุทรานันท์ (2540 : 13) ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษาที่สูงกว่าระดับปริญญาตรี หรือที่เรียกว่า บัณฑิตศึกษา หมายถึง การศึกษาที่เกิดขึ้นหลังจากที่ผู้เรียนสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว ในประเทศไทยมีการจัดการศึกษาดังกล่าวอยู่ 3 ระดับ คือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ ระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอก เป้าหมายในการผลิตก็คือ เพื่อผลิตกำลังคนออกไปปฏิบัติงานตามสาขาวิชาที่ได้ศึกษา ทั้งในหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นที่จะผลิตบุคคลที่มีความรู้สูงขึ้นไปทางการค้นคว้าและวิจัยขั้นสูง

กาญจนา บุญรัมย์ (2540 : 4) ได้กล่าวถึง การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาว่าเป็นการสร้างความรู้ความสามารถในลักษณะทั่วไปในวิชาชีพนั้น หลังจากนั้นอาจฝึกฝนเพิ่มเติมเพื่อประกอบวิชาชีพเฉพาะทางที่บัณฑิตจะสามารถนำความรู้ความเข้าใจจากการเรียนไปปรับใช้กับวิชาชีพของตนในอนาคตได้ นอกจากนี้ยังมีส่วนที่เป็นความรู้ทั่วไปเพื่อบัณฑิตเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาดี รวมไปถึงต้องสร้างคุณธรรมของนักศึกษาเพื่อให้มีคุณธรรมควบคู่ไปกับพลังความรู้

ประชุมสุข อาชวบำรุง (2540 : 13-14) ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาว่า การจัดการศึกษาระดับนี้แตกต่างจากระดับปริญญาตรี ในเรื่องหลักสูตรและการสอน ดังนั้นจึงไม่ควรจัดให้มีภาควิทยาการทั่วไป ควรมีแต่เพียงวิชาชีพที่เป็นความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขา และผู้ที่จะสอนสาขานั้นๆ ได้จะต้องมีความเชี่ยวชาญพอ

จรัส สุวรรณเวลา และคณะ (2540 : 7-8) ได้กล่าวถึง การศึกษาระดับปริญญาโทหรือมหาบัณฑิต เป็นระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี โดยแบ่งเป็น 2 สาย คือ สายวิชาชีพและสายวิชาการ สำหรับสายวิชาชีพนั้นเกิดจากความรู้ในวิชาชีพสาขานั้นๆ มีมาก แต่การศึกษาระดับปริญญาตรีครอบคลุมได้เพียงส่วนเดียว ในการทำงานต้องใช้ความรู้ความสามารถมากขึ้นหรือลึกซึ้งมากขึ้น จึงต้องเติมด้วยการจัดการศึกษาระดับปริญญาโท ซึ่งอาจเป็นความรู้ความสามารถในวิชาที่กว้างขึ้นหรือเจาะเฉพาะเป็นสาขาเฉพาะศาสตร์นั้นๆ ส่วนในสายวิชาการ การศึกษาระดับปริญญาโทมุ่งสร้างความรู้ความเข้าใจ และความสามารถที่จะทำการวิจัยในศาสตร์นั้นๆ ทั้งในส่วนที่เป็นปรัชญาหลักการและวิธีการทางวิจัย ซึ่งแตกต่างกว่าศาสตร์ต่างๆ การวิเคราะห์ข้อมูลอย่างถูกต้องและการใช้เหตุผลหาข้อสรุปจึงมีความสำคัญต่อการศึกษาระดับนี้ การศึกษาจะเน้นการสัมมนาและการประชุมกลุ่มเป็นส่วนใหญ่

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปเป็นข้อสังเขปว่า บัณฑิตศึกษา หมายถึง การศึกษาที่สูงกว่าปริญญาตรี แบ่งออกเป็นสายวิชาการและวิชาชีพ มีการจัดการศึกษา 3 ระดับ คือ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอก โดยมีเป้าหมายเพื่อผลิตกำลังคนให้มีความรู้ความสามารถค้นคว้าและวิจัยขั้นสูงได้

ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร

จากการศึกษาถึงความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรของนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา ได้ชี้ให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร เป็นข้อสังเขป ไว้ดังนี้

ธีรยุทธ หล่อเลิศรัตน์และสินี เจริญพจน์ ได้ให้ความหมายของการพัฒนาบุคลากรในภาคราชการว่า หมายถึง กระบวนการวางแผนและดำเนินการให้ข้าราชการ หรือพนักงานของรัฐปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย ทักษะคิดและสำนึกที่ถูกต้อง เพื่อให้งานของทางราชการบรรลุเป้าหมาย และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ขณะเดียวกันข้าราชการก็จะประสบความสำเร็จ ในการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถและความพร้อมที่จะก้าวหน้า ดังนั้น การพัฒนาบัณฑิตศึกษาที่เหมาะสม จึงจำเป็นต้องมีความเข้าใจในสภาพการผลิตกำลังคนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

สินี เจริญพจน์ (2539 อ้างถึงใน ธรรมนูญฉบับ 2540 : 11-12) ได้กล่าวถึง ความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานราชการไว้ 5 ประการ คือ

1. ลักษณะงานของราชการมีขอบข่ายกว้างขวาง และมีลักษณะพิเศษต้องอาศัยกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ รวมทั้งข้อกำหนด วิธีการและแนวปฏิบัติมากมายประกอบการดำเนินงาน และเท่าที่เป็นอยู่ไม่มีสถาบันการศึกษาใด ผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถพร้อมที่จะปฏิบัติภารกิจได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพทันทีที่ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นครั้งแรก จำเป็นต้องอาศัยการฝึกอบรมและพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจ จึงจะสามารถปฏิบัติงานได้

2. โครงสร้างและระบบงานของทางราชการ มีความยุ่งยากสลับซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อสนองความจำเป็นในการให้บริการที่เหมาะสมแก่ประชาชน และเพื่อปรับให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาข้าราชการให้มีความรู้ความเข้าใจในโครงการ ระบบ และวิธีการทำงานอย่างแท้จริงและพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้

3. วิวัฒนาการทางเทคโนโลยีใหม่ๆ ในปัจจุบันได้เจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว หน่วยงานราชการต่างๆ ได้มีการนำสิ่งผลิตของเทคโนโลยี เช่น เครื่องช่วยทำบัญชี เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องมือสื่อสาร หรืออุปกรณ์ทางการแพทย์สมัยใหม่มาใช้ในการปฏิบัติให้ทันกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดังกล่าว

4. ในชีวิตการทำงานของข้าราชการ ย่อมจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งหน้าที่การงาน เป็นครั้งคราว ซึ่งอาจเป็นการเปลี่ยนแปลงในระดับเดียวกัน คือ ย้ายจากตำแหน่งหนึ่งไปยังอีก ตำแหน่งหนึ่งที่มีลักษณะงานต่างกัน หรือการเลื่อนไปสู่ตำแหน่งงานในระดับที่สูงขึ้นกว่าเดิมก็ได้ กรณีเหล่านั้นสามารถปฏิบัติภารกิจในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งใหม่อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดโดยเร็ว

5. ในขณะที่ปริมาณงานของทางราชการ และความต้องการรับบริการของประชาชนได้ ขยายตัวสูงขึ้นตามอัตราการเพิ่มของจำนวนประชากร และการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รัฐบาล กลับมีนโยบายและมาตรการในการจำกัดอัตราการเพิ่มจำนวนข้าราชการไว้ปีละไม่เกินร้อยละ 2 ติดต่อกันมาเป็นเวลาหลายปี เพื่อแก้ปัญหาความขาดแคลนด้านงบประมาณ ซึ่งจากผลของกรณี นโยบายและมาตรการดังกล่าว ทำให้รัฐบาลจำเป็นต้องหาทางเร่งพัฒนาบุคลากรที่มีอยู่ ให้มีความสามารถสูงขึ้น เพื่อเป็นการทดแทนข้อจำกัดด้านปริมาณ

พงษ์ศักดิ์ บัวหยาด (2533 : 13-14) ยังได้กล่าวถึงความสำคัญในการพัฒนาตนเองได้ อ้างถึงเอกสาร กรมสามัญศึกษาและข้อสรุปของภิญโญ สาร ไว้ดังนี้

1. ช่วยทำให้ระบบวิธีการทำงานมีสมรรถภาพสูงขึ้น มีการติดต่อประสานงานดีขึ้น ช่วยกระตุ้นความสนใจในการทำงานของบุคลากรให้มีจิตใจรักงาน และทำงานให้ได้ผลมากขึ้น
2. ทำให้เกิดการประหยัด ลดความสิ้นเปลืองของวัสดุที่ใช้ซึ่งจะมีผลต่อเนื่องไปถึง งบประมาณ เพราะเมื่อบุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างดีแล้ว ความผิดพลาดที่จะก่อให้เกิดความ สิ้นเปลือง เสียหาย ย่อมลดน้อยลงไป
3. ช่วยลดเวลาในการเรียนงานให้น้อยลง
4. ช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่การงาน ของผู้บังคับบัญชาได้มากขึ้น ลดการทำงาน ล่วงเวลา เนื่องจากความไม่เข้าใจในการงานให้น้อยลง
5. กระตุ้นเตือนผู้ปฏิบัติงานให้ทำงาน เพื่อความก้าวหน้าในการงานของตน เพราะ บุคคลที่พัฒนาแล้วย่อมเป็นที่ต้องการขององค์กร

ธีรยุทธ หล่อเลิศรัตน์ (อ้างถึงใน ธรรมนูญ อ่างทอง, 2540 : 5-6) ได้กล่าวถึง การพัฒนาบุคลากรในส่วนราชการ คือ การวางแผนและดำเนินงานให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพด้วยทัศนคติและสำนึกที่ถูกต้อง เพื่อช่วยให้งานของทางราชการบรรลุเป้าหมายตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และในขณะเดียวกันตัวบุคคลเองนั้นก็จะประสบความสำเร็จในการพัฒนา ตนเองให้มีความรู้ความสามารถและได้รับความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน จุดมุ่งหมายของการ พัฒนาบุคลากร มีดังนี้

1. เพื่อพัฒนาความรู้ในการปฏิบัติงานของบุคลากร ในแต่ละระดับเกี่ยวกับเรื่อง กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หน้าที่ความรับผิดชอบ รูปแบบของการบริหารและการจัดการ ขององค์กร ตลอดจนสภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมือง
2. เพื่อเพิ่มทักษะ ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน ให้สามารถแก้ไขปัญหาและมีการตัดสินใจที่ดี
3. เพื่อจูงใจบุคลากรให้ปฏิบัติงานในหน้าที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นการสร้าง แรงจูงใจจะช่วยกระตุ้นให้บุคลากรนำความรู้และความเชี่ยวชาญมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเต็ม ความสามารถ

สรุปได้ว่า การพัฒนาตนเองเป็นพฤติกรรมของบุคคลในการพัฒนาตัวเองด้วยการศึกษา ค้นคว้าให้ตนเองมีศักยภาพและความสามารถในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพ และ ดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยการศึกษาดูด้วยตนเองหรือศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา เป็นวิธีหนึ่งในการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น ทั้งยังส่งผลให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นอันเป็นประโยชน์ โดยตรงต่อการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติอีกด้วย

ความสำคัญของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

การศึกษาในระดับบัณฑิต เป็นการศึกษาในระดับสูง ซึ่งบุคคลมีโอกาสได้รับการศึกษา ระดับนี้น้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรของประเทศ แต่เป็นระดับการศึกษาที่มีความสำคัญ ยิ่งต่อการวางรากฐานในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้เพราะเทคโนโลยีและวิทยาการสมัยใหม่ได้มี บทบาทมากขึ้นในการกระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ การเตรียมคนเพื่อที่จะนำ เทคโนโลยีดังกล่าวมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ การผลิตบุคลากรที่มีความรู้ในระดับสูง สามารถ เข้าใจและนำเทคโนโลยีดังกล่าวมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการสร้างความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคม ดังนั้นจำนวนบุคลากรที่ผ่านการศึกษาระดับสูงได้ จะต้องมีความเพียงพอ เพื่อให้ สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี

จากการศึกษาถึงความสำคัญของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของนักการศึกษาและ หน่วยงานทางการศึกษา ได้ชี้ให้เห็นความสำคัญของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เป็นข้อสังเขป ไว้ ดังนี้

สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย (2536 : 1) ได้กล่าวว่า การศึกษาเป็นกระบวนการที่ สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความพร้อมทั้งความรู้ ความสามารถและสติปัญญาเพียงพอที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า โดยเฉพาะการศึกษาระดับสูงกว่า

ปริญญาตรี ซึ่งจัดเป็นการศึกษาระดับสูงที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะในสาขาวิชาเฉพาะทางให้มีความชำนาญ และยังมุ่งสร้างบุคคลให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ สามารถพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านต่างๆ ตลอดจนนำวิทยาการสากลมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ปัจจุบันรัฐบาลเองได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาในระดับนี้ จะเห็นได้จากการขยายการเปิดสอนหลักสูตรใหม่ ทั้งระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโท และปริญญาเอกเพิ่มมากขึ้น โดยรัฐให้การสนับสนุนงบประมาณสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนเป็นจำนวนมาก

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (2540 : 13) ได้กล่าวถึง การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นวิธีการสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้เกิดการวิจัยค้นคว้าอย่างจริงจัง และทำให้เกิดการฝึกฝนความรู้ความสามารถของบุคลากร รวมไปถึงเกิดการติดตามผลงานวิจัยค้นคว้าต่างๆ ในระดับนานาชาติ การศึกษาที่สูงกว่าระดับปริญญาตรีเป็นการศึกษาที่สามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถของผู้เรียนและเพิ่มทักษะในสาขาวิชาการเฉพาะทาง เพื่อจะได้มีความชำนาญมากขึ้น นอกจากนี้ยังสามารถสร้างสรรค์ความก้าวหน้าและความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยเฉพาะเรื่องการศึกษาค้นคว้าวิจัยและการพัฒนาองค์ความรู้

สุดารดา ดิษฐากร (2540 : 13-14) ได้กล่าวถึง การศึกษาต่อเป็นการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาทำให้ข้าราชการได้พัฒนาตนเอง เพื่อให้เกิดความรู้ ความสามารถจากการได้เรียนรู้ทฤษฎีต่างๆ ในขณะที่เดียวกันก็ได้รับประสบการณ์มากมายจากการมาศึกษาต่อในลักษณะเดียวกัน

สุนน อมรวิวัฒน์ (2540 : 14) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาว่าเป็นวิธีการสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้เกิดการค้นคว้าวิจัยอย่างจริงจัง เกิดการฝึกฝนความรู้ความสามารถของบุคลากร ยิ่งไปกว่านั้นทำให้เกิดการติดตามผลงานวิจัยค้นคว้าต่างๆ ในระดับนานาชาติ เพื่อการพัฒนาสถาบันฯ บัณฑิตศึกษาจึงต้องมีหน้าที่รับผิดชอบงานผลิตบัณฑิตระดับสูงกว่าปริญญาตรีที่ได้รับเปิดสอนในสถาบันฯ

วิจิตร ศรีสะอ้าน (2537 : 244-246) ได้กล่าวถึง การศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาว่าเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้ออกไปสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากการเรียนปริญญาโทนั้น บัณฑิตสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพและพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าในทุกๆ ด้าน อีกทั้งยังสามารถดำเนินกิจกรรมทางวิชาการของการปฏิบัติภารกิจตามบทบาทและหน้าที่ที่พึงกระทำได้อย่างเต็มความสามารถ

พะยอม วงศ์สารศรี (2539 : 7) ได้กล่าวถึง โลกธุรกิจปัจจุบันมีการดำเนินธุรกิจภายใต้การแข่งขันและการพัฒนาเทคโนโลยีในทุกๆ ด้านเพื่อแสวงหาความได้เปรียบในการแข่งขัน ธุรกิจจึงมีความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถและความเชี่ยวชาญในหลากหลายและแตกต่างกันออกไป

ดังนั้น ทรัพยากรบุคคลจึงเป็นหัวใจหลักที่สำคัญอย่างมากที่จะทำให้ธุรกิจดำเนินงานได้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของธุรกิจที่ตั้งไว้หน่วยงานหลายแห่งมีความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถกับความต้องการของหน่วยงาน และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายดังนั้น ปัจจุบันจะเห็นว่าหน่วยงานหลายแห่งมีความต้องการบุคลากรที่จบบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (MBA) เพื่อมาบริหารงานในตำแหน่งผู้ช่วยหรือหัวหน้าแผนกต่างๆ มากกว่าในอดีต

วิโรจน์ ธีรดุล (2543 : 38-39) ได้กล่าวถึง การขยายโอกาสในการศึกษาให้สูงขึ้นในอดีตยังไม่ค่อยมีใครเห็นเป็นข้อสำคัญมากนัก แต่สำหรับในต่างประเทศ การศึกษาระดับสูงๆ ถือเป็นข้อสำคัญมาก เพราะจะถือว่ามหาวิทยาลัยแห่งนั้นมีอาจารย์ที่มีคุณภาพสูงหรือปริญญาเอกจำนวนมาก มหาวิทยาลัยแห่งนั้นก็จะมีการสอนระดับที่สูงขึ้นด้วย ซึ่งเรียกว่าบัณฑิตศึกษา (Graduate Education) ผู้เรียนเองก็สามารถพูดคุยกับบุคคลที่เรียนปริญญาโทหรือเอกได้ เมื่อมีการเรียนต่อก็ไม่รู้สึกแปลก เพราะมีความคุ้นเคยกันมาก่อนและที่สำคัญผู้เรียนปริญญาโทหรือเอกก็มีโอกาสหางานทำ เป็นผู้ช่วยอาจารย์หรือในตำแหน่งสูงๆ ได้ ข้อคิดเห็นที่ว่ามหาวิทยาลัยที่มีการเปิดสอนระดับปริญญาโทหรือเอกด้วยจะดูเป็นที่ยอมรับในเวลาข้างหน้ามากกว่า หากมหาวิทยาลัยเอกชนหรือรัฐบาลมีการเปิดการสอนระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกมากขึ้นก็แสดงว่ามหาวิทยาลัยนั้นมีอาจารย์ที่มีคุณวุฒิหรือมากด้วยประสบการณ์

บงกช ณ สงขลา (2541 : 4) ได้กล่าวถึง หน้าที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหาร ในยุคโลกาภิวัตน์ คือ การให้ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยตลอดเวลาถึงแนวความคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้นๆ แก่บุคลากรในหน่วยงาน การพัฒนาให้บุคลากรในหน่วยงานให้มีความทันสมัย และทันเหตุการณ์จะเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้บุคลากรเหล่านั้นมีความเหมาะสมต่อยุคสมัย เพื่อให้มีความสามารถในการปฏิบัติงาน และที่สำคัญในการพัฒนาประสิทธิภาพ และศักยภาพของหน่วยงานนั้นๆ ยิ่งในสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการแข่งขันกันในด้านต่างๆ ความสามารถในการปรับปรุงการปฏิบัติงานจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดต่อความอยู่รอดและความก้าวหน้าของหน่วยงาน

สัญญา ธีระเดชอุปถัมภ์ (2546 : 43) ได้กล่าวถึง การบริหารทรัพยากรมนุษย์ส่วนใหญ่มีแนวคิดการบริหารตามระบบราชการ โดยการถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ให้แก่บุคลากรและมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาความรู้ที่มีอยู่เดิมให้สูงขึ้น เช่น การศึกษาต่อในระดับปริญญาโทและเอก บุคลากรเหล่านี้จำเป็นต้องมีการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อความก้าวหน้าที่มีประสิทธิภาพของตนเองและของหน่วยงาน ดังนั้นการบริหารทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นกำลังสำคัญในองค์กรการให้มีความรู้ความสามารถ เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารองค์กรให้มีความก้าวหน้า โดยการส่งเสริมให้มีการเรียนเพิ่มเติมความรู้ และสามารถนำความรู้นั้นกลับมาพัฒนาหน้าที่และหน่วยงานของตนเอง

บรรดล สุขปิติ และพลับพลึง ทับเปลียน (2539) ได้กล่าวถึง การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะชั้นปริญญาโทและปริญญาตรี มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นผู้ผู้นำในด้านความรู้ อันจะส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าทางด้านการศึกษาด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ตลอดจนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ ดังนั้นหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาความรู้ ความสามารถของบุคลากรในหน่วยงานให้ก้าวหน้าทันต่อเหตุการณ์และนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีแล้ว ก็มีความมุ่งหวังที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่ออนาคตและความก้าวหน้าของตน สถาบันราชภัฏนครปฐม ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้กับบุคลากรในท้องถิ่น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องขยายการจัดการศึกษาให้ถึงระดับปริญญาโท เพื่อจะพัฒนาคุณภาพของบุคลากรในท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ

นภาพร พุ่มพฤษ (2540 : 1) ได้กล่าวถึง ค่านิยมของสังคมไทยให้ความสำคัญกับใบปริญญาในระดับสูง การเรียนต่อในระดับบัณฑิตศึกษานั้น เป็นแรงจูงใจที่สำคัญที่จะทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีต้องชวนขวายที่จะเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อความก้าวหน้าในชีวิตส่วนหนึ่งจึงขึ้นอยู่กับการศึกษาต่อจนถึงระดับสูงสุด ซึ่งพบว่าในแต่ละปีมีจำนวนผู้ที่สนใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษามีจำนวนมากขึ้น นอกจากนี้ยังได้กล่าวว่า การศึกษาเป็นกระบวนการสร้างคนให้มีคุณค่าเป็นที่พึงปรารถนาของสังคมโดยพัฒนาทักษะทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคลให้สามารถดำรงชีพได้อย่างเป็นสุข ช่วยเสริมสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สังคมและยกระดับมาตรฐานชีวิตของประชาชนในสังคมให้สูงขึ้น ด้วยเหตุนี้โอกาสที่บุคคลจะก้าวหน้าในชีวิตนั้น ส่วนหนึ่งจึงขึ้นอยู่กับการศึกษาต่อไปจนถึงระดับสูงสุดและสำเร็จการศึกษา ซึ่งจะเป็พื้นฐานสำคัญในการสร้างความสำเร็จในชีวิต

จากความสำคัญของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ดังกล่าวพอสรุปเป็นข้อสังเขป ได้ว่าการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เป็นกระบวนการสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคนให้เกิดกาค้นคว้าวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติ

คุณลักษณะของบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา

จากการศึกษาถึงคุณลักษณะของบัณฑิตศึกษาของนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา ได้ชี้ให้เห็นคุณลักษณะของบัณฑิตศึกษา เป็นข้อสังเขป ไว้ดังนี้

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์และคณะ (อ้างถึงใน ทศนีย์ ศุภเมธิ และคณะ 2538 : 21-22) กล่าวไว้ว่า ลักษณะของกำลังคนระดับบัณฑิตศึกษาที่พึงประสงค์ในอนาคตนั้น สำหรับการพัฒนา

ประเทศ ในช่วงแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (2545-2549) ผู้ใช้กำลังคนเห็นว่า ประเทศไทยจะก้าวสู่สังคมอุตสาหกรรมบนพื้นฐานการเกษตร มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและการติดต่อระหว่างประเทศมากขึ้น เป้าหมายการพัฒนากระบวนการผลิตและการแข่งขันระหว่างประเทศ ทำให้ต้องการคนระดับสูง และการพัฒนาที่รวดเร็ว ทำให้ต้องเร่งพัฒนาคุณภาพกำลังคนทางคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่กับการยกระดับความรู้ทางวิชาการ ด้วยผู้ใช้กำลังคนทั้งภาครัฐและเอกชน จึงเห็นตรงกันว่าบัณฑิตระดับสูงกว่าปริญญาตรี ควรมีคุณลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. คุณลักษณะทางวิชาการ บัณฑิตที่จบการศึกษาระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีได้นั้น ต้องมีความรู้ทางวิชาการถึงขั้น ปฏิบัติงานได้ดี มีความรู้ลึกซึ้งในวิชาพื้นฐาน ประกอบกับความรู้เฉพาะด้านที่ได้จากการฝึกประสบการณ์ควบคู่กัน มีความรู้ความสามารถในการวางแผนจัดการ มีความทันเหตุการณ์ ทันสมัยในวิชาการ มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มีความรอบรู้วิชาการและเหตุการณ์ระดับนานาชาติ มีความรู้ความชำนาญในด้านทักษะวิชาชีพ มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศขั้นใช้การได้ มีความกล้าแสดงออกทางวิชาการ ซึ่งผู้ใช้กำลังคนทั้งภาครัฐและเอกชน ต้องการผู้ที่มีคุณลักษณะเหล่านี้มาพัฒนาหน่วยงานของตน

2. คุณลักษณะอื่นๆ นอกจากคุณลักษณะทางวิชาการแล้ว ยังจะต้องมีคุณลักษณะอื่นๆ ร่วมด้วยในระบบการทำงานร่วมกันในสังคม คือ จะต้องมีความคิดอย่างเป็นระบบ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน มีจรรยาบรรณในการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีบุคลิกภาพที่ดีและมีความสามารถในการวิเคราะห์ แก้ปัญหาและพึ่งตนเองได้ในบางความคิด

นอกจากนี้ สิ่งที่ผู้ใช้กำลังคนเสนอแนะว่าควรมีการพัฒนาคุณภาพลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นมีเหตุผล ความสามารถในการแสดงภูมิทางวิชาการให้เป็นที่ยอมรับ กล้าแสดงความคิดเห็นในเชิงวิชาการ ความรอบรู้ ใฝ่รู้ ติดตามข่าวสารและทันเหตุการณ์ ความสามารถในการติดต่อทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ความสามารถในการวิเคราะห์และทักษะวิจัย มีทักษะด้านเทคโนโลยี การไม่ยึดมั่นในทฤษฎีมากเกินไป มีการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความสามารถในการวิเคราะห์ คาดการณ์ นอกจากนี้ยังต้องพัฒนาคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ ความรับผิดชอบ ความขยันสู้งาน มุ่งมั่น ความกระตือรือร้น ความมีเหตุผล ความสามารถในการแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การคิดริเริ่ม ความอ่อนน้อมถ่อมตน การทำงานเป็นทีม การเห็นประโยชน์ส่วนรวม ความเป็นผู้มีคุณธรรม สำหรับผู้ใช้กำลังคนด้านเอกชน ยังให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะอื่น ๆ ที่คิดว่าจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน ได้แก่ มีจิตสาธารณะ (Service mind) มีความรู้ด้านเศรษฐกิจการลงทุนระหว่างประเทศ ความรู้ด้านเทคนิคการผลิต การเรียนรู้วัฒนธรรมองค์การในหน่วยงาน การปรับตัวกับลักษณะของงานและผู้ร่วมงาน นอกจากนี้จากการวิเคราะห์

เอกสารทางด้านหนังสือพิมพ์ เกี่ยวกับการประกาศรับตำแหน่งต่างๆ ก็พบว่า ลักษณะของกำลังคนที่ต้องการในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ตามที่หน่วยงานผู้ใช้กำลังคนแจ้งไว้ นั้น นอกจากผู้สมัครต้องมีความรู้ความสามารถเฉพาะทางในตำแหน่งที่ประกาศแล้ว ยังต้องมีความรู้ความสามารถพิเศษและมีประสบการณ์ทำงานพอสมควร คุณสมบัติพิเศษที่ปรากฏอยู่ในกลุ่มวิชาต่างๆ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ นอกจากนี้ต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี มีมนุษยสัมพันธ์ดีด้วย จะเห็นว่าข้อมูลที่ได้เหล่านี้มีความสอดคล้องกับลักษณะกำลังคนระดับบัณฑิตศึกษาที่พึงประสงค์ในอนาคต จึงเป็นสิ่งยืนยันให้เห็นว่า การผลิตกำลังคนระดับสูงกว่าปริญญาตรีในอนาคตข้างหน้า ต้องให้ความสำคัญกับการฝึกให้ผู้เรียนมีความรู้ทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เกิดขึ้น มีความสามารถที่จะติดต่อสื่อสารในระดับการผลิตของตนเอง สามารถสร้างคนให้บรรลุตามที่ใช้ต้องการหรือตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกได้หรือไม่

จากคุณลักษณะของบัณฑิตศึกษาที่พึงประสงค์ดังกล่าว พอสรุปเป็นข้อสังเขปได้ว่า คุณลักษณะของบัณฑิตศึกษาต้องเป็นผู้ที่ทรงความรู้ทางวิชาการ มีเหตุผล ทำงานเป็นระบบ เห็นประโยชน์ส่วนรวม เป็นผู้นำชุมชน ชยัน ใฝ่รู้ อ่อนน้อม ทำงานเป็นทีม และมีจิตสาธารณะ

ความต้องการทางการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2542) กล่าวว่า การศึกษาเป็นกระบวนการการเรียนรู้ของมนุษย์ในสังคม เป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้มนุษย์ดำรงอยู่ได้ด้วยความสงบ และในขณะเดียวกันก็ถ่ายทอดสิ่งที่เรียนรู้ไปสู่คนรุ่นต่อไป การศึกษาเป็นรากเหง้าของการพัฒนา มนุษย์ เป็นปัจจัยที่เกื้อหนุนต่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ซึ่งเป็นระบบโครงสร้างหลักของการพัฒนาประเทศ การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจึงเป็นการศึกษาในระดับสูงซึ่งบุคคลที่มีโอกาสได้รับการศึกษาระดับนี้น้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรของประเทศ แต่การศึกษาระดับบัณฑิต ศึกษาเป็นระดับการศึกษาที่มีความสำคัญยิ่งต่อการวางรากฐานในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้เพราะวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้มีบทบาทมากขึ้นในการกระตุ้นการเติบโตทาง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (เกษม วัฒนชัย, 2538 : 1)

คูลล์ (Phillip H. Coombs, 1974. อ้างถึงใน ธรรมนูญฯ อ้างทองและคณะ 2540 : 8) ได้กล่าวถึงความต้องการศึกษาของปัจเจกชน ไว้โดยแบ่งประเภทไว้ดังนี้

1. ความต้องการศึกษาขั้นพื้นฐานและเรื่องทั่ว ๆ ไป เช่น การเรียนรู้หนังสือการอ่าน ออกเขียนได้ คิดเลขเป็น มีความเข้าใจอย่างง่าย ๆ ในเรื่องทางวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

2. ความต้องการในการศึกษา เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของครอบครัวให้ดียิ่งขึ้น เช่น ความรู้พื้นฐาน ทักษะ และทัศนคติพื้นฐาน ที่จะเป็ประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น อาทิ วิชาสุขอนามัย โภชนาการ การจัดบ้าน การเลี้ยงและดูแลเด็ก การซ่อมแซมบ้านให้น่าอยู่ การวางแผนครอบครัว เป็นต้น

3. ความต้องการในการศึกษาเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของชุมชน เช่น ความรู้เกี่ยวกับสถาบันการปกครองท้องถิ่นและประเทศ ตลอดจนกระบวนการต่างๆ ของการดำเนินการปกครองทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติ สหกรณ์ โครงการพัฒนาชุมชน เป็นต้น

4. ความต้องการในการศึกษาเพื่อประกอบหรือพัฒนาอาชีพ เช่น ความรู้ทักษะเฉพาะ ซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต

บรรดล สุขปิติและพลับพลึง ทับเปลียน (2539 อ้างถึงใน ญัฐภาญจน์ อ่างทองและคณะ, 2540 : 5-6) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ในสถาบันราชภัฏนครปฐม ของบุคลากรทางการศึกษา เขตภูมิภาคตะวันตก และได้กล่าวถึงแนวความคิดของมาสโลว์ มัลคอล์ม เอส โนลส์ และเกียรดิชัย พงษ์พาณิชย์ เกี่ยวกับความต้องการทางการศึกษา สรุปความได้ดังนี้

มาสโลว์ นักจิตวิทยาที่มีชื่อเสียงตามทฤษฎีความต้องการ กล่าวว่า ความต้องการของมนุษย์มีลำดับขั้น โดยจะเริ่มจากความต้องการระดับที่ 1 ซึ่งเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานก่อน แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

ระดับที่ 1 ความต้องการทางกาย ได้แก่ พกอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยา รักษาโรค เป็นต้น เมื่อบุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการประเภทนี้แล้ว จึงค่อยแสวงหาความต้องการในระดับต่อไป

ระดับที่ 2 ความต้องการความปลอดภัย เช่น หายจากความเจ็บปวด หากจากความกลัว เป็นต้น

ระดับที่ 3 ความต้องการความรัก และความเป็นเจ้าของ เป็นความต้องการทั่วไปเกี่ยวกับความรัก อาจจะเป็นบุคคลในครอบครัว และอื่นๆ เช่น ความรักแบบพี่น้อง ความรักระหว่างเพศ ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ

ระดับที่ 4 ความต้องการเกียรติยศ ชื่อเสียง ได้รับการยกย่อง เช่น ต้องการมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของบุคคลอื่น

ระดับที่ 5 ความต้องการความเข้าใจ และเป็นตัวของตัวเอง อย่างถ่องแท้ เป็นการพัฒนาเพื่อความสำเร็งของตัวเอง การอยากแสดงความสามารถที่มีอยู่สูงสุดของตนเองแก่ผู้อื่นในสังคม รวมทั้งความอยากรู้ อยากเห็นด้วย

มัลคอล์ม เอส โนลส์ ได้ขยายแนวความคิดของมาสโลว์ เพื่อนำไปใช้ในการจัดการศึกษา ผู้ใหญ่ คือ ความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งเป็นการยอมรับความคิดของมาสโลว์ เกี่ยวกับลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ จัดแบ่งออกเป็นความต้องการทางกายภาพ ความต้องการทางการเจริญเติบโต ความต้องการความปลอดภัย ความต้องการประสบการณ์ใหม่ๆ ความต้องการความสำเร็จและความต้องการการยอมรับว่าตนเองมีคุณค่า

เกียรติชัย พงษ์พานิชย์ ได้กล่าวถึง ความต้องการทางการศึกษาของปัจเจกชน เมื่อพิจารณาว่าการศึกษาเป็นไปเพื่อการพัฒนาประเทศทางเศรษฐกิจทางด้านสังคม ดังนั้น ความต้องการของปัจเจกชนทางการศึกษาไม่ควรถูกทำลาย เพราะจะสามารถอำนวยไปสู่เป้าหมายของการพัฒนากำลังคนให้ดีขึ้น

จากแนวคิดดังกล่าว พอจะสรุปเป็นข้อสังเขปได้ว่า ความต้องการทางการศึกษา เป็นพื้นฐานการเรียนรู้ของบุคคล หากบุคคลมีความต้องการทางการศึกษาสูง ก็จะเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า เพราะการศึกษา คือ รากเหง้าของการพัฒนาบุคคล สังคมและประเทศชาติ เช่นเดียวกัน พื้นฐานความต้องการของบุคคลจะบรรลุเป้าหมายได้ ถ้าอยู่บนพื้นฐานการศึกษา โดยเฉพาะ ความต้องการขั้นสูง คือ ความสำเร็จในชีวิต

หลักสูตรที่มีความต้องการกำลังคนระดับบัณฑิตศึกษาในอนาคต

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์และคณะ (2538 : 38-42) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การศึกษาแนวโน้มความต้องการและการผลิตกำลังคนระดับสูงกว่าปริญญาตรี” พบว่า จากการสัมภาษณ์ผู้ใช้กำลังคนภาครัฐและเอกชน โดยการประมวลข้อมูลส่วนนี้ได้ จากผลการสัมภาษณ์ผู้ใช้กำลังคนภาครัฐและเอกชนเกี่ยวกับวิชาที่จำเป็นในช่วงระยะแผนฯ 8 และแผนฯ 9 โดยพิจารณาความต้องการของหน่วยงานและความต้องการสำหรับการพัฒนาประเทศ การสัมภาษณ์ในส่วนนี้ผู้ใช้กำลังคนระดับสาขาวิชาตามที่ต้องการ การรับรู้ของตนเอง ซึ่งในบางครั้งผู้ให้ข้อมูลไม่สามารถระบุสาขาวิชาที่ชัดเจนได้ และอาจไม่ตรงกับกรจำแนกกลุ่มวิชา/สาขาวิชาตาม ISCED จึงอาจทำให้การระบุสาขาวิชาไม่เท่ากับผลการวิจัยที่ใช้แบบสอบถามสำรวจความต้องการสาขาวิชาในการพัฒนาประเทศ ซึ่งมีความเห็นตามกลุ่มวิชา/สาขาวิชาตาม ISCED ที่ระบุไว้ในแบบสอบถามอย่างไรก็ตามในภาพรวมจากผลการศึกษาได้ข้อมูลที่ตรงกันว่ากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ ควรมีการผลิตกำลังคนเพิ่มขึ้นในเชิงปริมาณและคุณภาพ ส่วนกลุ่มวิชาด้านอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการบริหารจัดการที่จะทำประเทศไปสู่เป้าหมายและมีศักยภาพในระดับนานาชาติก็มีความจำเป็นข้อมูลที่น่าเสนอในตอนนี้เป็นทัศนคติการสัมภาษณ์ ผู้ใช้กำลังคนภาครัฐและเอกชนเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศในช่วงแผนพัฒนาฯ ระยะที่

8 (พ.ศ. 2540-2544) และระยะที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) เพื่อเป็นแนวทางในการเสนอความเห็นเกี่ยวกับการผลิตกำลังคนตามความต้องการในการพัฒนาประเทศ ซึ่งเป็นการเสนอภาพการใช้กำลังคนและแนวโน้มความต้องการกำลังคน การนำเสนอข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ

1. แนวโน้มการพัฒนาประเทศ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ที่ 8 และ 9 ผู้ใช้กำลังคนทั้งภาครัฐและเอกชน เห็นว่าประเทศไทยมีแนวโน้มที่จะพัฒนาไปสู่สังคมอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานการเกษตร มีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและการติดต่อระหว่างประเทศมากขึ้น การผลิตในภาคอุตสาหกรรมจะมีลักษณะทั้ง 2 ลักษณะคือ อุตสาหกรรมที่เน้นการใช้ทุน (Capital-intensive industry) และอุตสาหกรรมที่เน้นการใช้แรงงาน (Labour-intensive industry) ภาคอุตสาหกรรมจะมีการนำเทคโนโลยีมาใช้มากขึ้น และยังมีแนวโน้มที่จะคงสัมพันธ์กับการผลิตภาคเกษตรกรรม เช่น การเปลี่ยนผลผลิตด้านการเกษตรเป็นอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังเห็นว่าระบบการผลิตจะมีความผูกพันกับตลาดโลกมากขึ้น มีการติดต่อระหว่างประเทศซึ่งทำให้มีความต้องการกำลังคนที่มีคุณวุฒิระดับสูงและมีความชำนาญเฉพาะด้านมากขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจึงต้องเร่งพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ทรัพยากรจะมีจำกัดทำให้ต้องเร่งหาพลังงานในรูปแบบใหม่มาทดแทนแหล่งพลังงานเดิม

2. หลักสูตรที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาประเทศ ผู้ใช้กำลังคนส่วนใหญ่เห็นจากแนวโน้มในการพัฒนาประเทศดังกล่าวควรมีการวางแผนการผลิตกำลังคนให้เหมาะสม เมื่อพิจารณาทัศนคติของผู้ใช้กำลังคนทั้งภาครัฐและเอกชนแล้วพบว่าความเห็นสอดคล้องกันว่า การผลิตกำลังคนควรเน้นสาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทั้งด้านปริมาณและคุณภาพเพิ่มขึ้น ทั้งในระดับปริญญาตรีและสูงกว่านอกจากนี้ยังมีความต้องการกำลังคนในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและการบริหารจัดการที่นำประเทศไปสู่เป้าหมาย ตลอดจนมีศักยภาพในระดับนานาชาติ เมื่อรวบรวมความเห็นของผู้ใช้กำลังคนทั้งภาครัฐและเอกชน พบว่าการเสนอให้ผลิตเน้นการผลิตกำลังคนระดับสูงกว่าปริญญาตรีตามกลุ่มวิชา/สาขาวิชาดังต่อไปนี้

2.1 กลุ่มวิชาศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ ได้แก่ การสอนวิทยาศาสตร์ การสอนวิชาด้านเทคโนโลยี การสอนคณิตศาสตร์ วิชาการศึกษา

2.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์/ศาสนา ได้แก่ ภาษาต่างประเทศเน้นภาษาอังกฤษ

2.3 กลุ่มวิชานิติศาสตร์ ได้แก่ นิติศาสตร์ (ไม่ระบุสาขา) กฎหมายธุรกิจ กฎหมายระหว่างประเทศ

2.4 กลุ่มวิชาสังคมและพฤติกรรมศาสตร์ ได้แก่ เศรษฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ การวิเคราะห์นโยบายและแผน รัฐศาสตร์เน้นการพัฒนาแรงงานความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

2.5 กลุ่มวิชาการบริหาร พาณิชยกรรมและธุรกิจ ได้แก่ การบัญชี การบริหารธุรกิจ การตลาดระหว่างประเทศ/การลงทุนระหว่างประเทศ วิทยาการจัดการ รัฐประศาสนศาสตร์และการบริหารรัฐกิจ

2.6 กลุ่มวิชาการสื่อสารมวลชนและการเอกสาร ได้แก่ วิทยาการสนเทศ (Information Science)

2.7 กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ ได้แก่ วิทยาศาสตร์ (ไม่ระบุสาขาวิชา)

2.8 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ ได้แก่ วิทยาการคอมพิวเตอร์ นภาพร พุ่มพฤษ (2540) ได้กล่าวว่า ตามสถาบันต่างๆ ทั้งภาครัฐบาลหรือมหาวิทยาลัยต่างๆ ของเอกชน และแม้กระทั่งสถาบันราชการเปิดสอนตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สามารถนำมาจำแนกตามสาขาได้ดังนี้

1. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ได้แก่ การศึกษาปฐมวัย การปฐมวัย การมัธยมศึกษา การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ศึกษา จิตวิทยาและการแนะแนว จิตวิทยาการศึกษา เทคโนโลยีการศึกษา การบริหารการศึกษา การวัดผลการศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ การศึกษาพิเศษ การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง หลักสูตรและการสอน หลักสูตรและการนิเทศ การวิจัยและการพัฒนา การศึกษา คณิตศาสตร์ศึกษา อุตสาหกรรมการศึกษา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา การวัดและประเมินผลการศึกษา ประถมศึกษา พัฒนศึกษาศาสตร์ พลศึกษา สังคมศึกษา เทคโนโลยีการศึกษา การอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา หลักสูตรและการสอนพลศึกษา และการศึกษาวิทยาศาสตร์

2. หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ได้แก่ นิติศาสตรมหาบัณฑิต กฎหมายเอกชน กฎหมายมหาชน กฎหมายอาญา กฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายธุรกิจ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต พัฒนาชุมชนมหาบัณฑิต พัฒนาแรงงานและสวัสดิการมหาบัณฑิต สังคมวิทยามหาบัณฑิต สังคมวิทยาเมือง สังคมวิทยาชนบท การวิจัย มนุษย์นิเวศวิทยาและประชากร สังคมวิทยาและมนุษย์วิทยามหาบัณฑิต มานุษยวิทยาวารสารศาสตรมหาบัณฑิต สื่อสารมวลชน ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาษาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การแปล (ภาษาฝรั่งเศส-ไทย) ฝรั่งเศสศึกษา จิตวิทยาการศึกษา สังคมวิทยาการพัฒนา พัฒนาลังคม การบริหารการพัฒนา ภาษาอังกฤษ ปรัชญา ภาษาไทยและสาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

3. หลักสูตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาบัณฑิต ได้แก่ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต กายวิภาคศาสตร์ คณิตศาสตร์ประยุกต์ เคมีคัลพิสิกส์ เคมีวิเคราะห์และเคมีอินทรีย์ประยุกต์ จุลชีววิทยาสภาวะแวดล้อม เทคโนโลยีชีวภาพ พยาธิชีววิทยา พิษวิทยา วิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ วิทยาศาสตร์พอลิเมอร์ สรีรวิทยา เทคโนโลยีการจัดการระบบสารสนเทศ อนุพันธุศาสตร์ พันธุ์

วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์อาหาร เทคโนโลยีสารสนเทศ เคมีประยุกต์ ชีววิทยาสิ่งแวดล้อม การจัดการป่าไม้ วนศาสตร์ การจัดการลุ่มน้ำ เคมีเชิงฟิสิกส์ เคมีเชิงวิเคราะห์ พฤษศาสตร์ วิทยาศาสตร์ทางทะเล สถิติ พฤษศาสตร์ธุรกิจ กัญญาวิทยา ปฐพีวิทยา พืชไร่ พืชสวน สัตวบาล การจัดการประมง เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ สัตวศาสตร์ และสาขาส่งเสริมการเกษตร

4. หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ได้แก่ สาขาบริหารธุรกิจ การบัญชี การตลาด ระหว่างประเทศ และสาขาวิทยาการจัดการ

ทัศนีย์ สุขเมธี และคณะ (2538) ได้กล่าวถึง แนวโน้มการพัฒนาประเทศ ควรมีการวางแผนการผลิตกำลังคนให้เหมาะสม เมื่อพิจารณาทัศนคติของผู้ใช้กำลังคนทั้งภาครัฐและเอกชน แล้วพบว่า การผลิตกำลังคนควรเน้นสาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพเพิ่มขึ้น ทั้งในระดับปริญญาตรีและสูงกว่า นอกจากนี้ยังมีความต้องการกำลังคนในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและการบริหารจัดการที่จะนำประเทศไปสู่เป้าหมาย ตลอดจนมีศักยภาพในระดับนานาชาติได้ เมื่อรวบรวมความเห็นของผู้ใช้กำลังคนภาครัฐและเอกชน พบว่าการเสนอให้ผลิตหรือเน้นการผลิตกำลังคนระดับสูงกว่าปริญญาตรีตามกลุ่มวิชา/สาขาวิชาที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาประเทศ ได้แก่ ภาวษาต่างประเทศ กฎหมาย กฎหมายระหว่างประเทศ เศรษฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ รัฐศาสตร์และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การบัญชี การบริหารธุรกิจวิทยาการจัดการ วิทยาการสารสนเทศ วิทยาศาสตร์ (ทั้งวิทยาศาสตร์พื้นฐานและสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี) วิทยาการคอมพิวเตอร์ สถิติ สถิติศาสตร์ เน้นสถิติประยุกต์แพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ วิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และไฟฟ้า วิศวกรรมโทรคมนาคม และการศึกษาสิ่งแวดล้อม

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา

รูปแบบการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันต่าง ๆ อาจแตกต่างกันออกไป และมีหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและความต้องการของนักศึกษาในสถาบันนั้น ๆ และจากการสอบถามข้อมูลกับเจ้าหน้าที่สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัยเกี่ยวกับรูปแบบของการจัดการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่าจัดรูปแบบการเรียนการสอนในห้องเรียน วันเสาร์ – อาทิตย์ ตามเวลาปกติ ตามความต้องการของผู้เรียน ส่วนใหญ่ซึ่งมีงานทำแล้ว แต่ต้องการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อนำมาพัฒนาทักษะความรู้และงานที่ทำอยู่จึงต้องการเรียนในวันเสาร์ - อาทิตย์ ซึ่งเป็นวันหยุดจึงจะสะดวกกว่า (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2554) มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์จึงได้ทำการเปิดการสอนเพื่อสนองต่อความต้องการและมีส่วนสำคัญที่จะเพิ่มพูนความรู้ความสามารถแก่ผู้ต้องการศึกษา และควรให้การเรียนการสอน การศึกษา

ระดับสูงกว่าระดับปริญญาตรี เป็นการเรียนการสอนที่สนับสนุนความรู้ความสามารถของผู้เรียน โดยเฉพาะความสามารถในการจัดวิจัยและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ควรจะเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่กำลังทำงาน และควรจะเป็นหลักสูตรที่สนับสนุนให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ความสามารถ และความชำนาญของตน อันน่าจะนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ และจำเป็นจะต้องปรับปรุงคุณวุฒิของอาจารย์ บัณฑิต โดยให้ทุนไปศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา วัตถุประสงค์ของบัณฑิตนั้นควรเป็นไปเพื่อสนองความต้องการของรัฐและบุคคล พึงมุ่งเน้นการสร้าง คณาจารย์รุ่นใหม่ที่มีคุณภาพ อันจะเป็นรากฐานในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้แก่ประเทศชาติ ต่อไป และควรกำหนดนโยบายของการพัฒนาคณาจารย์ให้มีผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพและ เหมาะสมกับการเรียนการสอนในระดับสูงกว่าปริญญาตรี

ทัศนีย์ ศุภเมธี และคณะ (2538 : 24-26) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาระดับบัณฑิต ศึกษาควรเป็นการศึกษาต่อเนื่อง สำหรับผู้ประกอบอาชีพแล้ว ซึ่งมีความต้องการกลับมาศึกษาหา ความรู้เพิ่มเติม ควรจัดให้สอดคล้องกับความต้องการศึกษาของคน โดยเฉพาะความต้องการใน อนาคตและความจำเป็นสำหรับการเป็นกำลังคนระดับมัธยมศึกษาที่สมบูรณ์ อีกทั้งควรขยายโอกาส ทางการศึกษาไปสู่ภูมิภาคให้มากขึ้น การจัดการศึกษาระดับนี้ ควรเป็นการศึกษาที่เน้นการพัฒนา บุคลากร เพื่อให้มีทักษะในการวางแผนและพัฒนาอาชีพของตนเองได้มากกว่าการประกอบอาชีพ ตามสภาพปัจจุบัน และมีใช้เพื่อสนองความต้องการของสังคมเท่านั้น ควรที่จะคำนึงถึงคุณภาพ มากกว่าปริมาณการผลิต ควรเป็นการศึกษาระดับนานาชาติ ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียน การสอน และเน้นการทำวิจัยในลักษณะของมหาวิทยาลัย โดยมีทิศทางการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อสนองตอบความต้องการของภาคธุรกิจและการนำไปใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน จุดมุ่งหมายของบัณฑิตศึกษาควรเป็นไปในลักษณะของการสร้างอาจารย์ให้สถาบันอุดมศึกษาใน ทำนองผลิตเองใช้เอง ให้กับวงการผู้ใช้กำลังคนทั้งภาครัฐและเอกชน ควรจัดหลักสูตรที่เป็นการ ฟื้นฟูความรู้ หรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้งาน โดยเน้นเรื่องสวัสดิการสังคม การจัด ทรัพยากร เพื่อให้รองรับการพัฒนาเศรษฐกิจที่เป็นสังคมอุตสาหกรรม จัดหลักสูตรให้เป็นการศึกษา แบบองค์รวมที่เน้นวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ในด้านการเกษตร ควรเป็นด้านเทคโนโลยีขั้นสูงและเพื่อ บรรลุปรัชญาและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่กำลังเปลี่ยนแปลง รูปแบบของหลักสูตรจะเป็น แบบหลักสูตรภาคพิเศษ หรือหลักสูตรภายนอกเวลาราชการ เพื่อเปิดโอกาสให้กว้างขึ้นและน่าจะ เป็นหลักสูตรนานาชาติด้วย

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (อ้างถึงใน ทัศนีย์ ศุภเมธี, 2538 : 24) ได้กล่าวถึง การจัดการ ศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาว่า ควรมีปรัชญาเป็นการศึกษาต่อเนื่อง สำหรับผู้ประกอบอาชีพแล้ว ซึ่งมี

ความต้องการกลับมาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ควรจัดให้สอดคล้องกับความต้องการกลับมาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ควรจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของคน โดยเฉพาะความต้องการในอนาคตและความจำเป็นสำหรับการเป็นกำลังคนระดับมัธยมศึกษา อีกทั้งควรขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ภูมิภาคให้มากขึ้น การจัดการศึกษาระดับนี้ ควรเป็นการศึกษาที่เน้นการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีทักษะในการวางแผนและพัฒนาอาชีพของตนให้ได้มากกว่าการประกอบอาชีพในสภาพปัจจุบัน อีกทั้งควรเน้นการขึ้นนำสังคมได้มีใช้เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมเท่านั้น นอกจากนี้ควรคำนึงถึงคุณภาพมากกว่าปริมาณการผลิต ควรเป็นการศึกษาระดับนานาชาติ ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเป็นสื่อในการเรียนการสอน และเน้นการทำวิจัยในลักษณะของมหาวิทยาลัย โดยมีทิศทางการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อสนองความต้องการของภาคธุรกิจ และต่อกรนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน จุดมุ่งหมายของบัณฑิตศึกษาควรเป็นไปในลักษณะของการสร้างอาจารย์ให้สถาบันอุดมศึกษาในทำนอง “ผลิตเองใช้เอง” และเป็นการจุดประกายในเรื่องของการวิจัยและพัฒนาให้กับวงการใช้กำลังคนทั้งภาครัฐและเอกชน

กานดา ณ กลาง (อ้างถึงใน วัฒนาพร ระวังทุกข์, 2542 : 10) ได้กล่าวถึง ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานั้น ไม่ควรเป็นการถ่ายทอดวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว แต่ต้องเป็นการปลุกคนขึ้นมา (Arouse the whole man) และให้พลังกำลังแก่เขา เพื่อปลุกเขาให้มีความสนใจในการแสวงหาความรู้ในสาขาวิชาเฉพาะของเขา ดังนั้น ความเป็นตัวของตัวเอง ความมีเอกลักษณ์ ความลึกซึ้งของการเสาะแสวงหาและความตื่นตัวทั้งหลายทั้งปวง จึงควรเป็นคุณลักษณะประจำของบัณฑิตศึกษา

ประชุม อาชวบำรุง (อ้างถึงโดย ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2540 : 13) ได้กล่าวว่า การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาจะต้องเป็นการศึกษาที่ดั้งเดิม ลึกซึ้ง เป็นความชำนาญพิเศษ เป็นขบวนการถ่ายพลังงานความคิด สืบเสาะ แสวงหาวิชาการที่บริสุทธิ์และปลุกคนเข้าสู่สภาวะที่เป็นเลิศในวิถีทางแห่งปัญญา

นิพนธ์ ศศิธร (อ้างถึงใน วัฒนาพร ระวังทุกข์, 2542 : 10) ได้กล่าวว่า การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาควรมีลักษณะผสมผสานระหว่างปัญญาและความรู้ที่สูงส่งหรือดั่ง ลึกซึ้ง (Vertical) กับการมองเห็นภาพของศาสตร์สาขาอื่น ๆ (Vertical) ด้วย

จากการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนบัณฑิตศึกษา พอสรุปเป็นข้อสังเขปได้ว่าการจัดการเรียนการสอนบัณฑิตศึกษา เป็นการศึกษาต่อเนื่องสำหรับผู้ประกอบอาชีพแล้ว เป็นการศึกษาขั้นสูงที่ดั่งลึก โดยการค้นคว้าวิจัย ประชุมสัมมนา เน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณและควรใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการเรียนการสอน

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาเปิดสอน

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่สุดสำหรับมนุษย์ในปัจจุบัน การพัฒนาทางด้านการศึกษาของคนเราสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือทางด้านอาชีพ การงาน ทางสถาบันต่างๆ นั้นได้มุ่งเน้นพัฒนาหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาโทให้มีความก้าวหน้าทัดเทียมกัน ทั้งนี้มหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 41 แห่งทั่วประเทศ ได้มีการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของผู้ที่ต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา จึงได้ทำการเปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา

จากการศึกษาหลักสูตรสาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมที่เปิดการเรียนการสอนในสถาบันราชภัฏและสถาบันอุดมศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา โดยมีแขนงวิชาที่เปิดสอน ดังนี้

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

แขนงเทคโนโลยีก่อสร้าง

แขนงเทคโนโลยีการจัดการอุตสาหกรรม

แขนงเทคโนโลยีเซรามิกส์

แขนงเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์

แขนงเทคโนโลยีวิศวกรรมไฟฟ้า

แขนงเทคโนโลยีออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

หลักสูตรครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (ค.ม. / คอ.ม.) สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

วิศวกรรมโยธา

วิศวกรรมอุตสาหกรรม

เทคโนโลยีเซรามิกส์

วิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม

วิศวกรรมไฟฟ้า

เทคโนโลยีออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต(วศ.ม.)สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

วิศวกรรมโยธา

วิศวกรรมอุตสาหกรรม

เทคโนโลยีเซรามิกส์

วิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม

วิศวกรรมไฟฟ้า

เทคโนโลยีออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์เปิดสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ได้มี “สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย” ตั้งแต่ พ.ศ. 2541 เนื่องจากพระราชบัญญัติสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2538 ได้บัญญัติข้อความเกี่ยวกับบัณฑิตวิทยาลัยไว้ในมาตรา 10 ว่า “มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนราชการ ดังนี้

- (1) สำนักงานอธิการบดี
- (2) บัณฑิตวิทยาลัย

.....”

และเนื่องจากพระราชบัญญัตินี้สถาบันราชภัฏทั่วประเทศจึงเปิดสอนระดับสูงกว่าปริญญาตรีได้ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ได้กำหนดข้อบังคับสภาพระจําสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับบัณฑิต พ.ศ. 2541 ลงวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2541 ขึ้นใช้ในข้อบังคับนี้ ให้มี “บัณฑิตวิทยาลัย” โดยให้เป็นหน่วยงานเลขานุการของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มีหน้าที่ประสานด้านการบริหารวิชาการและสนับสนุนการเรียนการสอน เพื่อให้งานทุกด้านมีประโยชน์ ต่อชุมชน อย่างแท้จริง

ปรัชญา

ผลิตบัณฑิตเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการในระดับสากล ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น

วิสัยทัศน์

บัณฑิตสามารถพัฒนาหลักวิชาการและองค์ความรู้ใหม่ เชื่อมโยงระหว่างองค์ความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นถึงศาสตร์ที่เป็นสากล ขยายเครือข่ายสู่ความเป็นองค์กรระดับนานาชาติ นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษา

พันธกิจ

ผลิตบัณฑิต วิจัยและบริการทางวิชาการแก่สังคมและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาหลักสูตร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาการเรียนการสอน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาการบริหารงานบัณฑิตศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาบุคลิกภาพนักศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การส่งเสริมความร่วมมือกับท้องถิ่น องค์กรระดับชาติ และ ระดับสากล

หลักสูตรและสาขาวิชาที่เปิดสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์เป็นอีกแห่งในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีการเปิดสอนหลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษาเช่นเดียวกัน หลักสูตรที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ได้ทำการเปิดสอนนั้น มีจำนวน 6 หลักสูตร โดยจำแนกออกเป็น หลักสูตรระดับปริญญาโท 4 หลักสูตร และระดับปริญญาเอก 2 หลักสูตร ดังนี้ (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2554)

1. หลักสูตรระดับปริญญาโท 4 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต หลักสูตรและการสอน หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต และ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาษาอังกฤษ
2. หลักสูตรระดับปริญญาเอก 2 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต การบริหารการศึกษา และหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ภาวะผู้นำทางวิชาชีพ

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

จากการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษา ได้ชี้ให้เห็นปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นข้อสังเขป ไว้ดังนี้

อดิศร เนาวนนท์ (2538 : 33) ได้กล่าวถึง ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการระดับบัณฑิตศึกษาพบว่าปัญหาที่ไม่สามารถรับนิสิตนักศึกษาเข้าเรียนได้ตรงตามแผนที่วางไว้ ทำให้เกิดความสูญเสียเปล่าทางทรัพยากรในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และมีปัญหาในเรื่องของผู้ศึกษานั้น ออกกลางคัน และในเรื่องของการขาดงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา การขาดแคลนปริมาณอาจารย์ในบางสาขาวิชา ตลอดจนการขาดแคลนอาจารย์ที่มีคุณภาพ ที่จะทำหน้าที่สอนและควบคุมวิทยานิพนธ์ในระดับบัณฑิตศึกษา อย่างไรก็ตามปัญหาในการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาค่อนข้างน้อย ซึ่งการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษานั้นจะต้องปรับโครงสร้างหลักสูตรให้สอนการวิจัยมากขึ้น ลดจำนวนรายวิชาลง และเพิ่มปฏิบัติการมากขึ้น และปรับปรุงคุณภาพการสอนแบบคิดวิเคราะห์ และมีสื่อการเรียนการสอน จัดให้มีระบบข้อมูลสนเทศที่ทันสมัยมากขึ้น

อดุลย์ วิริยะเวทกุล (2540 : 39-40) ได้กล่าวถึง ผู้ที่จบเป็นมหาบัณฑิต หรือ ดุษฎีบัณฑิตในประเทศไทยนั้นมีความบกพร่อง หรือด้อยในคุณลักษณะที่สำคัญคือ ความสามารถในการศึกษาด้วยตนเอง ความสนใจใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ความกระตือรือร้น ความสามารถในการวิพากษ์วิจารณ์ ความสามารถในการเขียนบทความให้กะทัดรัด และอ่านเข้าใจง่าย ความสามารถในการพูดและใช้ภาษาอังกฤษ เป็นต้น สาเหตุจากข้อบกพร่องนี้อาจจะอ้างได้ว่าเป็นเพราะมาตรฐานการศึกษายังไม่

ดีพอ หรือ หมายถึงกระบวนการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษายังไม่เหมาะสม เพราะการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทยนั้นแตกต่างจากบัณฑิตศึกษาในยุโรปตะวันตก หรือสหรัฐอเมริกา ที่เน้นให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง วิธีการเรียนการสอนจึงเน้นทางด้านการสัมมนา กลุ่มย่อย การฝึกปฏิบัติ การจัดทำสารนิพนธ์ (Term paper) ตามที่กำหนดเป็นหลัก ทำให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความสามารถในด้านต่างๆ เป็นอย่างดีและผลจากการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ทำให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพของตนเองอยู่เสมอ

ดิลก บุญเรืองรอด (2539 : 14) ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีปัญหาและอุปสรรค ทั้งทางด้านการบริหารจัดการหลักสูตร แผนการเรียน กระบวนการเรียนการสอน การจัดทำวิทยานิพนธ์ และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของสถาบันหรือมหาวิทยาลัย ทั้งนี้เป็นเพราะระบบงานต่างๆ ยังไม่คล่องตัว เพื่อให้การดำเนินงานจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ตรงกับความต้องการของท้องถิ่นควรมีการปรับปรุงแก้ไข ระบบการบริหารจัดการ ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่สนับสนุนการบริหารจัดการเรียนการสอนและการจัดหลักสูตร การจัดทำวิทยานิพนธ์สนับสนุน เช่น ห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อื่นๆ เช่น ห้องปฏิบัติการสืบค้นสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ รวมทั้งสื่อทางเทคโนโลยีต่างๆ การทำวิทยานิพนธ์ และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง สิ่งต่างๆ เหล่านี้จำเป็นต้องมีการวิเคราะห์เพื่อหาทางแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพแก่ผู้เรียน คุณภาพของผู้สอนและชื่อเสียงของหน่วยงานที่สอนต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณัฐกาญจน์ อ่างทอง และคณะ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของบุคลากรในหน่วยงาน เขตภูมิภาคตะวันตก ทั้งภาครัฐและเอกชน ยกเว้นหน่วยงานด้านการศึกษา บุคลากรในหน่วยงานต่าง ๆ มีลักษณะที่เอื้อต่อการศึกษาต่อระดับปริญญาโท เนื่องจากส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 26-35 ปี มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี และมีรายได้เฉลี่ย อยู่ระหว่างเดือนละ 5,001 บาท ถึง 10,000 บาท ตำแหน่งงานที่ต้องการใช้บุคลากรระดับปริญญาโท ได้แก่ตำแหน่งหัวหน้าฝ่าย หัวหน้าส่วน หัวหน้าแผนก หัวหน้ากอง หรือเทียบเท่า ด้านสาขาวิชา ต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ได้แก่ สาขาบริหารทรัพยากรมนุษย์ การจัดการ การพัฒนาชุมชน บริหารธุรกิจ และรัฐประศาสนศาสตร์ สำหรับช่วงเวลาเรียนที่เหมาะสม บุคลากรส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในช่วงเย็น วันจันทร์-ศุกร์ เกี่ยวกับอัตราค่าหน่วยกิตที่เหมาะสม บุคลากรส่วนใหญ่เห็นว่า ไม่ควรเกินหน่วยกิตละ 1,000 บาท

บรรดล สุขปิติและพลับพลึง ทับเปลียน (2539 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ในสถาบันราชภัฏนครปฐมของบุคลากรทางการศึกษา เขต

ภูมิภาคตะวันตก พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 36-40 ปี จบสาขาวิชาครุศาสตร์ หรือศึกษาศาสตร์ มีระดับคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.76 - 3.00 ทำงานในหน้าที่เป็นผู้สอน อยู่ในเขต จังหวัดนครปฐม มีระยะเวลาทำงานมาแล้วระหว่าง 16-20 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 10,000 – 15,000 บาท สาขาวิชาที่ต้องการศึกษาต่อ 3 อันดับแรก คือ การบริหารการศึกษา เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาและการสอนวิทยาศาสตร์ เวลาที่ต้องการให้เปิดการเรียน การสอนคือ เวลา ภาคพิเศษ (เสาร์-อาทิตย์) อัตราค่าหน่วยกิตระหว่าง 1,000 – 1,500 บาท ลักษณะของหลักสูตรของปริญญาโทควรเน้นการวิเคราะห์ปัญหา และแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน ต้องการจะเรียนวิชาเลือกอื่น ๆ แทนการทำวิทยานิพนธ์ ควรใช้หลักสูตรปริญญาโทของสถาบัน ราชภัฏเอง และเหตุผลหรือแรงจูงใจที่มีผลต่อการศึกษาต่อระดับปริญญาโท คือ ต้องการนำความรู้ ไปใช้พัฒนางานประจำของตน

ทัศนีย์ ศุภเมธีและคณะ (2538 : 24) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการเข้า ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันราชภัฏศูนย์วิจัยและบริการการศึกษา สถาบันราชภัฏธนบุรี พบว่า บุคลากรมีความต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษามากยิ่งขึ้น เพราะในปัจจุบัน บุคลากรดังกล่าวได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษามากยิ่งขึ้น เนื่องด้วยใน ปัจจุบันเป็นยุคของการศึกษาและข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยีต่าง ๆ และยังคงกล่าวต่อไปว่าการจัดการ การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานั้น ควรมีปรัชญาเน้นการศึกษาต่อเนื่อง สำหรับผู้ประกอบการแล้ว ซึ่งมีความต้องการกลับมาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ควรจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ ศึกษา โดยเฉพาะความต้องการในอนาคต และความจำเป็นสำหรับการเป็นกำลังคนระดับมัธยมศึกษา ที่สมบูรณ์ อีกทั้งควรขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ภูมิภาคให้มากขึ้น การจัดการศึกษาระดับนี้ ควรเป็นการศึกษาระดับนานาชาติ ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน และเน้นการ ทำวิจัยในลักษณะของมหาวิทยาลัย โดยมีทิศทางการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา เพื่อตอบสนองความ ต้องการของภาคธุรกิจ และเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของบัณฑิตศึกษา และสร้างอาจารย์ให้กับ สถาบันระดับอุดมศึกษาเองอีกด้วย

นงศ์ลักษณ์ รุ่งวิทยากร และสุกัญญา สุขวุฒิ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการ ศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอกทางด้านบริหารการศึกษาของมหาบัณฑิตแขนงวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชและผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา โดยเก็บรวบรวม ข้อมูลจากประชากรที่เป็นมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 129 คน และกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 425 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างเป็นระบบจากประชากรทั้งสิ้น 1,693 คน พบว่า ในภาพรวมผู้ตอบ แบบสอบถามส่วนใหญ่ จำนวนร้อยละ 58.7 ต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอกทางด้านบริหาร

การศึกษา เหตุผลที่ต้องการศึกษาต่อ คือ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพตนเอง เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพ และเพื่อเป็นบันไดสู่ความก้าวหน้าในอาชีพการงานตามลำดับ โดยเห็นว่าควรเปิดสอนหลักสูตรปริญญาเอกทางด้านบริหารการศึกษาในปีการศึกษา 2546 เมื่อจำแนกตามกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า มหาบัณฑิตแขนงวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอกทางด้านบริหารการศึกษา จำนวนร้อยละ 75.3 และมหาบัณฑิตจำนวนร้อยละ 59.6 ต้องการศึกษาต่อในปีการศึกษา 2546 ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวนร้อยละ 52.5 ต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอกทางด้านบริหารการศึกษา และผู้บริหารจำนวนร้อยละ 45.0 ต้องการศึกษาต่อในปีการศึกษา 2546

จิราภรณ์ ไหวดี (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแรงจูงใจการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2540 ระบบพิเศษ รุ่นที่ 10 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยมหาสารคามวิทยาเขตนครพนม มหาวิทยาลัยมหาสารคามศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี และระบบปกติรุ่นที่ 18 จำนวน 961 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้จำนวน 600 คน โดยจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) กำหนดโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจของนักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2540 อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านการชักจูงจากบุคคลและสื่อ นอกจากนั้นมีแรงจูงใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน การจัดลำดับความสำคัญของแรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทในแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีความสำคัญอันดับแรก คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว รองลงมาคือด้านสถาบัน ด้านทั่วไป ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านหลักสูตรและสาขาวิชา และด้านการชักจูงจากบุคคลและสื่อ

ทองหล่อ นาคหอม (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาโทวิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2533 – 2535 ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการเข้าศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แรงจูงใจในระดับแรก คือ ด้านเหตุผลส่วนตัว รองลงมาคือ ด้านหน้าที่การงาน ด้านสถาบัน ด้านค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านอิทธิพลการชักจูงใจจากบุคคลอื่นและสื่อตามลำดับ

วารินทร์ พฤษศสมบุรณ์และเอกพล จันทรโติยะ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของประชาชนในเขตจังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีงานทำอยู่แล้วและบางหน่วยงานอาจจะไม่อนุญาตให้บุคลากรเรียนเต็มเวลาดังนั้น วัน-เวลาที่บุคลากรสนใจที่จะเลือกเรียน คือ วันเสาร์-อาทิตย์

มัทธิยา กลิ่นเมืองและวิภาสิณี บุรณมี (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของบุคลากรทางการศึกษาในเขตจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ช่วงเวลาเรียนที่เหมาะสมของบุคลากรส่วนใหญ่ ต้องการศึกษาระดับปริญญาโทในช่วงวันเสาร์-อาทิตย์มากที่สุด

สมพร เพ็ญเสงี่ยม (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของครูโรงเรียนสามเสนนอก ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานภาพด้านปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของครูโรงเรียนสามเสนนอก แยกพิจารณาแต่ละปัจจัย ดังต่อไปนี้ สถานภาพด้านปัจจัยส่วนบุคคล ครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุตั้งแต่ 32 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 64.50 สถานภาพส่วนใหญ่สมรส คิดเป็นร้อยละ 52.70 ส่วนใหญ่มีรายได้สูงกว่า 9,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 46.40 โดยส่วนใหญ่มีความสนใจเรียนในภาคพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 89.10 และส่วนใหญ่จะได้รับข้อมูลหรือคำแนะนำจากสื่อประเภทบุคคลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.40 สถานภาพด้านปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม พบว่า อายุ รายได้ ของครูและสื่อหรือโฆษณา มีความสัมพันธ์กับความต้องการส่วนเพศ สถานภาพสมรส รายได้ของบิดามารดา เวลาเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของครูโรงเรียนสามเสนนอก คือ รายได้ ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ อายุหรือโฆษณา และปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์คือ เพศ สถานภาพ รายได้ของบิดามารดา เวลาเรียนเหตุผลในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของครูโรงเรียนสามเสนนอก พบว่า ส่วนใหญ่ต้องการเรียนเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของตนเอง และปัญหาของครูโรงเรียนสามเสนนอกส่วนใหญ่มาจากความไม่พร้อมทางด้านเวลาเป็นสำคัญ

นิตยา มากเจริญชัย (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท กรณีศึกษานิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า

1. วิจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางเศรษฐกิจของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แยกพิจารณาแต่ละปัจจัย ดังนี้ ปัจจัยส่วนบุคคล นิสิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยศึกษาอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์มากที่สุด และมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑลมากที่สุด ปัจจัยทางเศรษฐกิจ นิสิตมีบิดามารดาเป็นผู้อุปการะในการศึกษาต่อมากที่สุด ทั้งนี้พบว่า ผู้ปกครองของนิสิตมีรายได้เป็นตัวเงินระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท มากที่สุด ในขณะที่มีรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินระหว่าง 10,001 บาท นอกจากนี้ผู้ปกครองของนิสิตมีรายรับมากกว่ารายจ่าย ซึ่งผู้ปกครองของนิสิตไม่มีหนี้ต้องชำระ

ผู้ปกครองของนิสิตประกอบอาชีพอยู่ในสาขาการค้าส่งและค้าปลีกมากที่สุด ส่วนค่าที่พักผู้ปกครองของนิสิตจะจ่ายให้ในการศึกษาต่อต่ำกว่า 1,001 บาทมากที่สุด ค่าพาหนะการเดินทางที่ผู้ปกครองของนิสิตจะจ่ายให้ในการศึกษาต่อต่ำกว่า 1,001 และค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของผู้ปกครองของนิสิตจะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 3,001 – 4,000 บาท

2. ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร คือ กลุ่มสาขาวิชาที่นิสิตศึกษาอยู่ และค่าที่พักที่ผู้ปกครองของนิสิตจ่ายให้ในการศึกษาต่อปัจจัยส่วนบุคคลที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร คือ เพศ รายได้ที่เป็นตัวเงินของผู้ปกครอง รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินของผู้ปกครอง ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง หนี้สินของผู้ปกครอง สาขาการผลิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอยู่ ค่าพาหนะการเดินทางที่ผู้ปกครองของนิสิตจ่ายให้ในการศึกษาต่อ ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของผู้ปกครองของนิสิตจ่ายให้ในการศึกษา

อดุลย์ วิริยาเวชกุล (2540 : 57) กล่าวว่า ระบบการจัดการเรียนการสอนที่คิดช่วงเวลาที่เรียนในแต่ละรายวิชาเป็นระบบหน่วยกิต (Credit system)ที่กำลังใช้กันในขณะนี้ เป็นระบบที่นำมาจากระบบการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา การใช้ระบบหน่วยกิตทำให้รู้ว่าในแต่ละรายวิชานั้นมีจำนวนชั่วโมงที่มีการเรียนการสอนมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้รวมทั้งจำนวนชั่วโมงที่เรียนในห้องด้วยอีกนัยหนึ่งก็คือ จำนวนหน่วยกิตแต่ละรายวิชาทำให้ทราบถึงความมากน้อยของเนื้อหาวิชานั้น ๆ หากมีการกำหนดว่า มาตรฐานของแต่ละหน่วยกิตเท่ากับการเรียนการสอนประเภทบรรยายเป็นจำนวนชั่วโมงมากน้อยเท่าใดเป็นแบบมาตรฐานเดียวกัน วิธีการกำหนดจำนวนหน่วยกิตในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาจะทำให้สามารถเปรียบเทียบเนื้อหาของรายวิชาได้ตามมาตรฐานการศึกษา ในปัจจุบันระบบหน่วยกิตรายวิชาเป็นที่นิยมแพร่หลายทั่วโลกและในการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย แม้แต่ในประเทศที่มีความทันสมัยและมีความก้าวหน้า เช่น ประเทศอังกฤษ ก็มีการใช้ระบบแบบนี้เช่นกัน แต่มาตรฐานการคิดหน่วยกิตมีความแตกต่างจากที่นิยมใช้ในสหรัฐอเมริกาและในประเทศไทย เหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า มีความคิดเห็นของการศึกษาที่แตกต่างกัน การจัดให้มีการเรียนการสอนอย่างสมบูรณ์แบบทั้งในด้านการลงทะเลียนรายวิชา และการชำระค่าธรรมเนียมตามระบบหน่วยกิตบัณฑิตวิทยาลัย เพราะแต่เดิมนั้นจะเป็นแบบ “เหมาะจ่าย” คือ การจ่ายเพียงครั้งเดียวต่อปีการศึกษา บางที่ก็จ่ายทุกภาคเรียน แต่ในระบบสากลจะจ่ายตามเท่าที่นักศึกษาลงทะเบียนรายวิชานั้น ๆ ซึ่งเป็นระบบที่บัณฑิตวิทยาลัย

ได้นำมาใช้ แต่อย่างไรก็ตามในปัจจุบันนี้ผู้ที่ต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาต้องการที่จะจ่ายตามที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ตามระบบหน่วยกิตนั้นๆ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยความต้องการการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ : กรณีศึกษาบุคลากรในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยและคณะ ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร หมายถึง ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 และครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 462 คน ดังตาราง 3.1

ตาราง 3.1 ข้อมูลประชากรข้าราชการครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 และครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์

ประเภทประชากร	สังกัด/โรงเรียน	จำนวน (คน)	รวม
1. ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32	สหวิทยาเขตกระสัง กระสังพิทยาคม	12	36 คน
	ชุมแสงพิทยาคม	-	
	พลับพลาชัยพิทยาคม	8	
	ลำดวนพิทยาคม	4	
	สูงเนินพิทยาคม	2	
	ห้วยราชพิทยาคม	10	

ตาราง 3.1 (ต่อ)

ประเภทประชากร	สังกัด/โรงเรียน	จำนวน (คน)	รวม
	สหวิทยาเขตพุทไธสง		10 คน
	พุทไธสง	-	
	คูเมืองวิทยาคม	-	
	กุสุวันแดงพิทยาคม	-	
	นาโพธิ์พิทยาคม	5	
	ตุมใหญ่วิทยา	4	
	มัธยมพรสำราญ	1	
อุดมอักษรพิทยาคม	-		
	สหวิทยาเขตเมืองบุรีรัมย์		58 คน
	บุรีรัมย์พิทยาคม	22	
	ภัทรบพิตร	8	
	บัวหลวงวิทยาคม	12	
	กนกศิลป์พิทยาคม	1	
	สองห้องพิทยาคม	4	
	พระครูพิทยาคม	9	
	รมย์บุรีพิทยาคม รัชมังคลาภิเษก		
	หนองตาดพิทยาคม		
	สวายจีกพิทยาคม	2	
	กลันทาพิทยาคม	-	
	สหวิทยาเขตลำปลายมาศ		29 คน
	ลำปลายมาศ	11	
	ทะเลน้อยพิทยาคม	3	
	ธำรงพิทยาคม	10	
	ตลาดโพธิ์พิทยาคม	1	
	เมืองแฝกพิทยาคม	2	
	จตุราษฎร์พิทยาคม	2	
ชำนิพิทยาคม	-		

ตาราง 3.1 (ต่อ)

ประเภทประชากร	สังกัดโรงเรียน	จำนวน (คน)	รวม
	สหวิทยาเขตนางรอง		
	นางรอง	14	32 คน
	นางรองพิทยาคม	-	
	สิงห์พิทยาคม	8	
	ทุ่งแสงทองพิทยาคม	1	
	ถนนหักพิทยาคม	3	
	พิมพ์รัฐวิทยาสรณ์	3	
	ศึกษาสงเคราะห์นางรอง	-	
	พนมรุ้ง	1	
	เหลืองพนาพิทยาคม	2	
	สหวิทยาเขตประโคนชัย		
	ประโคนชัยพิทยาคม	15	51 คน
	เมืองตลุงพิทยาสรรพ์	7	
	แสงทองพิทยาคม	3	
	ไพศาลพิทยาคม	1	
	บ้านบุพิทยาสรรพ์	3	
	โนนเจริญพิทยาคม	7	
	บ้านกรวดพิทยาคาร	15	
	สหวิทยาเขตละหานทราย	8	
	ละหานทรายรัชดาภิเษก		23 คน
	ละหานทรายวิทยา	1	
	ร่วมจิตต์วิทยา	1	
	ตาจ่งพิทยาสรรพ์	3	
	ร่วมเกล้าบุรีรัมย์	9	
	ไทยเจริญวิทยา	1	
	ประคำพิทยาคม	-	

ตาราง 3.1 (ต่อ)

ประเภทประชากร	สังกัด/โรงเรียน	จำนวน (คน)	รวม
	สหวิทยาเขตสตึก สตึก	13	26 คน
	สะแกพิทยาคม	2	
	จุฬารัตน์ราชวิทยาลัยบุรีรัมย์	1	
	แคนดงพิทยาคม	-	
	เมืองแกพิทยาคม	5	
	ร่อนทองพิทยาคม	4	
	ดงพลองพิทยาคม	-	
	สมเสมีตวิทยา	1	
	สหวิทยาเขตหนองกี่ หนองกี่พิทยาคม	12	21 คน
	หนองหงส์พิทยาคม	6	
	เมืองโพธิ์ชัยพิทยาคม	2	
	โนนสุวรรณพิทยาคม	1	
	สามัคคีพิทยาคม	-	
2. ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ อาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์	วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์	58	176 คน
	วิทยาลัยเทคนิคคูเมือง	27	
	วิทยาลัยสารพัดช่างบุรีรัมย์	35	
	วิทยาลัยการอาชีพนางรอง	37	
	วิทยาลัยการอาชีพสตึก	19	
รวม			462

กลุ่มตัวอย่าง หมายถึง ข้าราชการครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพ และเทคโนโลยี สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จังหวัดบุรีรัมย์และครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยกำหนดชั้นภูมิเป็นสหวิทยาเขต ได้แก่ สหวิทยาเขตกระสัง สหวิทยาเขตพุทไธสง สหวิทยาเขตเมืองบุรีรัมย์ สหวิทยาเขตลำปลายมาศ สหวิทยาเขตนางรอง สห

วิทยาเขตประโคนชัย สหวิทยาเขตละหานทราย สหวิทยาเขตสตึก สหวิทยาเขตหนองกี่ และ
สถานศึกษาสังกัด สำนักงานอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ และกำหนดสัดส่วนชั้นภูมิ (Proportion
stratified random sampling) ที่ร้อยละ 35 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 178 คน ดังตาราง 3.2

ตาราง 3.2 ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างข้าราชการครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงาน

อาชีพและเทคโนโลยี เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จังหวัดบุรีรัมย์และ
ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์

ประเภทประชากร	สังกัด/โรงเรียน	จำนวน (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	
1. ครูสอนวิชาช่าง อุตสาหกรรมและวิชาการ	สหวิทยาเขตกระสัง	36	11	115- 120
	สหวิทยาเขตพุทไธสง	10	3	
งานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32	สหวิทยาเขตเมืองบุรีรัมย์	58	17	
	สหวิทยาเขตลำปลายมาศ	29	9	
	สหวิทยาเขตนางรอง	32	10	
	สหวิทยาเขตประโคนชัย	51	15	
	สหวิทยาเขตละหานทราย	23	7	
	สหวิทยาเขตสตึก	26	8	
	สหวิทยาเขตหนองกี่	21	6	
2. ครูสอนวิชาช่าง อุตสาหกรรม สังกัด สำนักงานคณะกรรมการ อาชีวศึกษา ในเขตพื้นที่ การศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์	วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์	18	54	
	วิทยาลัยเทคนิคคูเมือง	8		
	วิทยาลัยสารพัดช่างบุรีรัมย์	11		
	วิทยาลัยการอาชีพนางรอง	11		
	วิทยาลัยการอาชีพสตึก	6		
รวม		462	160 - 180	

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ปี พ.ศ. ที่สำเร็จการศึกษา อาชีพและตำแหน่งงานปัจจุบัน สถานที่ตั้งหน่วยงาน ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับของ ลิเคิร์ต (Likert) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยและคณะดำเนินการส่งแบบสอบถามและคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ พร้อมแนบซองปิดแถมที่จำหน่ายหน้าซองถึงผู้วิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยและคณะดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for windows และนำเสนอข้อมูลในรูปของตารางประกอบคำอธิบาย ดังนี้

ตอนที่ 1 นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ปี พ.ศ. ที่สำเร็จการศึกษา อาชีพและตำแหน่งงานปัจจุบัน สถานที่ตั้งหน่วยงาน โดยการแจกแจงความถี่และคำนวณหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

ตอนที่ 3 นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับข้อคิดเห็นเพิ่มเติม โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เรียงลำดับความถี่มากไปหาความถี่น้อยสรุปเป็นรายประเด็นข้อคิดเห็น

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ใช้ในการสรุปข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. เกณฑ์ ในการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ได้แก่

ค่าเฉลี่ย 4.01 – 5.00 หมายถึง ความต้องการมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.01 – 4.00 หมายถึง ความต้องการมาก

ค่าเฉลี่ย 2.01 – 3.0 หมายถึง ความต้องการปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.01 – 2.00 หมายถึง ความต้องการน้อย

ค่าเฉลี่ย 0.01 – 1.00 หมายถึง ความต้องการน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ : กรณีศึกษาบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ ในครั้งนี้ คณะผู้วิจัย ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ตามสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สัญลักษณ์ ดังนี้

$\bar{x}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยและคณะใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows แบ่งข้อมูลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ปี พ.ศ. ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพและตำแหน่งงานปัจจุบัน สถานที่ตั้งหน่วยงาน โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน คำนวณหาค่า ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

ตอนที่ 3 ข้อมูล เกี่ยวกับข้อคิดเห็นเพิ่มเติม โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) รวบรวมข้อมูลที่มีลักษณะคล้ายกันมาเรียงลำดับจากที่มีความถี่มากไปหาความถี่น้อย และนำเสนอข้อมูลแบบบรรยาย (Descriptive) เป็นรายประเด็น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย เพศ อายุ ปี พ.ศ. ที่สำเร็จการศึกษา อาชีพและตำแหน่งงานปัจจุบัน สถานที่ตั้งหน่วยงาน ได้แสดงไว้ตามตาราง 4.1 ดังนี้

ตาราง 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำแนกตาม เพศ อายุ ปีที่สำเร็จการศึกษา ปริญญาตรี อาชีพและตำแหน่ง สถานที่ตั้งหน่วยงาน

สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง	ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและ วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32		ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัด สำนักงานคณะกรรมการ อาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ				
1.1 ชาย	70	59.3	48	80
1.2 หญิง	48	40.7	12	20
รวม	118	100	60	100
2. อายุ				
2.1 ไม่เกิน 25 ปี	5	4.2	11	18.3
2.2 26 - 30 ปี	10	8.5	16	26.7
2.3 31 - 35 ปี	14	11.9	15	25.0
2.4 36 - 40 ปี	18	15.3	8	13.3
2.5 41 - 45 ปี	19	16.1	4	6.7
2.6 46 - 50 ปี	16	13.6	2	3.3
2.7 50 ปีขึ้นไป	36	30.5	4	6.7
รวม	118	100	60	100
3. ปี พ.ศ. ที่สำเร็จการศึกษา ป.ตรี				
3.1 ก่อน พ.ศ. 2530	27	22.9	2	3.3
3.2 พ.ศ. 2530 -2534	22	18.6	7	11.7
3.3 พ.ศ. 2535 -2539	26	22.0	2	3.3
3.4 พ.ศ. 2540 -2544	20	16.9	12	20.0
3.5 พ.ศ. 2545 -2549	13	11.0	21	35.0
3.6 พ.ศ. 2550 -2554	10	8.5	16	26.7
รวม	118	100	60	100

ตาราง 4.1 (ต่อ)

สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง	ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและ วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32		ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัด สำนักงานคณะกรรมการ อาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5. อาชีพและตำแหน่งปัจจุบัน				
5.1 ข้าราชการ	111	94.1	28	46.7
5.2 พนักงานราชการ	2	1.7	16	26.7
5.3 พนักงานมหาวิทยาลัย	-	-	-	-
5.4 พนักงานของรัฐ	5	4.2	16	26.7
รวม	118	100	60	100
6. สถานที่ตั้งหน่วยงาน				
6.1 สหวิทยาเขตกระสัง	20	16.9	-	-
6.2 สหวิทยาเขตพุทไธสง	14	11.9	-	-
6.3 สหวิทยาเขตเมืองบุรีรัมย์	14	11.9	-	-
6.4 สหวิทยาเขตลำปลายมาศ	8	6.8	-	-
6.5 สหวิทยาเขตนางรอง	11	9.3	-	-
6.6 สหวิทยาเขตประโคนชัย	9	16.1	-	-
6.7 สหวิทยาเขตละหานทราย	6	5.1	-	-
6.8 สหวิทยาเขตสตึก	13	11.0	-	-
6.9 สหวิทยาเขตหนองกี่	13	11.0	-	-
6.10 สถานศึกษาอาชีวศึกษา	-	-	-	-
อำเภอเมือง	-	-	30	50
อำเภอคูเมือง	-	-	10	16.7
อำเภอนางรอง	-	-	12	20
อำเภอสตึก	-	-	8	13.3
รวม	118	100	60	100

จากตาราง 4.1 แสดงว่า ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 ส่วนมาก (59.3 %) เป็นชาย ร้อยละ 40.7 เป็นหญิง เมื่อพิจารณาอายุ พบว่า ส่วนมาก (30.5 %) มีอายุเกิน 50 ปีขึ้นไปและลำดับท้ายสุด (4.2 %) มีอายุไม่เกิน 25 ปี เมื่อพิจารณา ปีที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า ส่วนมาก (22.9 %)

สำเร็จการศึกษาก่อนปี พ.ศ. 2530 และลำดับท้ายสุด (8.5 %) อยู่ระหว่างปี พ.ศ. 2550-2554 เมื่อพิจารณาอาชีพและตำแหน่ง พบว่า ส่วนมาก (94.1 %) เป็นข้าราชการและลำดับท้ายสุด (1.7 %) เป็นพนักงานราชการ และเมื่อพิจารณาสถานที่ทำงาน พบว่า ส่วนมาก (16.9 %) อยู่ที่สหวิทยาเขต กระสัง และ ลำดับท้ายสุด (5.1 %) อยู่ที่สหวิทยาเขตละหานทราย สำหรับครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนมาก (80 %) เป็นชาย ร้อยละ 20 เป็นหญิง เมื่อพิจารณาอายุ พบว่า ส่วนมาก (26.7 %) มีอายุอยู่ระหว่าง 26-30 ปี และลำดับท้ายสุด (3.3 %) มีอายุอยู่ระหว่าง 46-50 ปี เมื่อพิจารณา ปีที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า ส่วนมาก (35 %) สำเร็จการศึกษาระหว่างปี พ.ศ. 2545-พ.ศ. 2549 และลำดับท้ายสุด (3.3 %) อยู่ระหว่างปี พ.ศ. 2535-2539 เมื่อพิจารณาอาชีพและตำแหน่ง พบว่า ส่วนมาก (46.7 %) เป็นข้าราชการ และร้อยละ 26.7 เป็นพนักงานราชการและพนักงานของรัฐ และเมื่อพิจารณาสถานที่ทำงาน พบว่า ส่วนมาก (50 %) ทำงานในพื้นที่อำเภอเมืองบุรีรัมย์ และ ลำดับท้ายสุด (13.3 %) ทำงานในพื้นที่อำเภอสตึก

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ดังนี้

2.1 ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 และ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ ดังตาราง 4.2

ตาราง 4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

ประเด็นคำถาม	ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32			ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์		
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ
ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท	3.20	1.337	มาก	3.92	1.139	มาก
รวม	3.20	1.337	มาก	3.92	1.139	มาก

จากตาราง 4.2 แสดงว่า ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

อยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x} = 3.20$ S.D. = 1.337) สำหรับครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท อยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x} = 3.92$ S.D. = 1.139) เช่นเดียวกัน

2.2 เหตุผลที่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 และ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ ดังตาราง 4.3

ตาราง 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเหตุผลที่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

ประเด็นคำถาม	ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32			ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์		
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	(S.D.)	ระดับ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	(S.D.)	ระดับ
1.1 ต้องการงานเป็นอาจารย์	3.40	1.234	มาก	4.47	0.70	มากที่สุด
1.2 ต้องการปรับวุฒิการศึกษา	3.51	1.182	มาก	4.28	0.739	มากที่สุด
1.3 ต้องการเปลี่ยนตำแหน่งงาน	2.88	1.289	ปานกลาง	3.73	1.103	มาก
1.4 มีโอกาสปรับเงินเดือน หรือ ได้รับการประเมินให้มีตำแหน่งสูงขึ้น	3.14	1.267	มาก	4.03	1.025	มากที่สุด
1.5 เพิ่มความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน	3.10	1.229	มาก	3.58	1.293	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	3.21	1.043	มาก	4.02	0.972	มากที่สุด

จากตาราง 4.3 แสดงว่า ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 มีเหตุผลในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท โดยรวมอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x} = 3.21$ S.D. = 1.043) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ต้องการปรับวุฒิการศึกษา อยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x} = 3.51$ S.D. = 1.182) และลำดับท้ายสุด อยู่ที่ระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.88$ S.D. = 1.289) ต้องการเปลี่ยนตำแหน่งงาน สำหรับครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวม อยู่ที่ระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.02$ S.D. = 0.972) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ต้องการงานเป็นอาจารย์อยู่ที่ระดับมากที่สุด

($\bar{x} = 4.47$ S.D. = 0.70) และลำดับท้ายสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.58$ S.D. = 1.293) ต้องการเพิ่มความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน

2.3 สถาบันที่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ของครูสอนวิชาช่าง

อุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 และ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ ดังตาราง 4.4

ตาราง 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสถาบันที่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

ประเด็นคำถาม	ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32			ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์		
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	(S.D.)	ระดับ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	(S.D.)	ระดับ
1. มหาวิทยาลัยเปิดของรัฐ	3.37	1.123	มาก	4.15	0.84	มากที่สุด
2. มหาวิทยาลัยเปิดของรัฐ	3.46	1.114	มาก	3.98	0.965	มาก
3. มหาวิทยาลัยเอกชน	2.65	1.208	ปานกลาง	3.05	1.156	มาก
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏ	3.49	1.092	มาก	3.47	1.228	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	3.24	1.134	มาก	3.66	1.047	มาก

จากตาราง 4.4 แสดงว่า ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 ต้องการศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.24$ S.D. = 1.134) เมื่อพิจารณาเป็นรายสถาบัน พบว่า ต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.49$ S.D. = 1.092) และ ลำดับท้ายสุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.65$ S.D. = 1.208) ต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเอกชน สำหรับครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ ต้องการศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.66$ S.D. = 1.047) เมื่อพิจารณาเป็นรายสถาบัน พบว่า ต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเปิดของรัฐ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.15$ S.D. = 0.84) และ ลำดับท้ายสุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.05$ S.D. = 1.156) ต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเอกชน

2.4 สถาบันที่ต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
กลุ่มราชภัฏอีสานใต้ ของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี
สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 และ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ ดังตาราง 4.5

ตาราง 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสถาบันที่ต้องการศึกษาต่อใน
กลุ่มราชภัฏอีสานใต้

ประเด็นคำถาม	ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและ วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32			ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัด สำนักงานคณะกรรมการ อาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์		
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	(S.D.)	ระดับ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	(S.D.)	ระดับ
1. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	2.54	1.270	ปานกลาง	3.08	1.279	มาก
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	2.70	1.236	ปานกลาง	3.28	1.236	มาก
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	3.35	1.290	มาก	3.77	1.320	มาก
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	2.70	1.249	ปานกลาง	3.20	1.132	มาก
5. มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	2.53	1.167	ปานกลาง	2.85	1.117	ปานกลาง
6. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี	2.53	1.233	ปานกลาง	3.15	1.300	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	2.72	1.240	ปานกลาง	3.22	1.230	มาก

จากตาราง 4.5 แสดงว่า ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพ และ
เทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 ต้องการศึกษาต่อในสถาบันการศึกษากลุ่มราชภัฏ
อีสานใต้โดยรวมอยู่ที่ระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.72$ S.D. = 1.240) เมื่อพิจารณาเป็นรายสถาบัน
พบว่า ต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x} = 3.35$ S.D. = 1.290)
และลำดับท้ายสุด อยู่ที่ระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.53$ S.D. = 1.169) ต้องการศึกษาต่อใน
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ สำหรับครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
อาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ ต้องการศึกษาต่อในสถาบัน การศึกษากลุ่มราชภัฏอีสานใต้โดย
รวมอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x} = 3.22$ S.D. = 1.230) เมื่อพิจารณาเป็นรายสถาบัน พบว่า ต้องการ
ศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อยู่ที่ระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.77$ S.D. = 1.320) และ
ลำดับท้ายสุด อยู่ที่ระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.85$ S.D. = 1.117) ต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย
ราชภัฏศรีสะเกษ

2.5 ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 และ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ ดังตาราง 4.6

ตาราง 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ประเด็นคำถาม	ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32			ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์		
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	(S.D.)	ระดับ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	(S.D.)	ระดับ
1. ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	3.12	1.294	มาก	3.65	1.147	มาก

จากตาราง 4.6 แสดงว่า ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 มีความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x} = 3.12$ S.D. = 1.294) และ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x} = 3.65$ S.D. = 1.147) เช่นเดียวกัน

2.6 ความสนใจหลักสูตรที่จะศึกษาต่อระดับปริญญาโทใน

อุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 และ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ ดังตาราง 4.7

ตาราง 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความสนใจในหลักสูตรระดับปริญญาโท

ประเด็นคำถาม	ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและ วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32			ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัด สำนักงานคณะกรรมการ อาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์		
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.)	ระดับ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ
1. วิทยาศาสตร์มหัศจรรย์ (วท.ม.)	2.97	1.147	ปานกลาง	2.92	1.139	ปานกลาง
2. ครูศาสตร์อุตสาหกรรมมหัศจรรย์ (ค.ม.)	3.17	1.256	มาก	3.62	1.223	มาก
3. ครูศาสตร์อุตสาหกรรมมหัศจรรย์ (คอ.ม.)	3.18	1.114	มาก	4.07	1.039	มากที่สุด
4. วิศวกรรมศาสตร์มหัศจรรย์ (วศ.ม.)	3.13	1.256	มาก	3.97	1.008	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	3.11	1.193	มาก	3.65	1.102	มาก

จากตาราง 4.7 ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 มีความสนใจในหลักสูตรระดับปริญญาโท โดยรวมอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.11$ S.D. = 1.193) เมื่อพิจารณาเป็นรายหลักสูตร พบว่า มีความสนใจในหลักสูตรครูศาสตร์อุตสาหกรรมมหัศจรรย์ (คอ.ม.) อยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.18$ S.D. = 1.114) และลำดับท้ายสุด อยู่ที่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$ S.D. = 1.147) มีความสนใจในหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหัศจรรย์ (วท.ม.) สำหรับ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความสนใจในหลักสูตรระดับปริญญาโท โดยรวม อยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$ S.D. = 1.102) เมื่อพิจารณาเป็นรายหลักสูตร พบว่า มีความสนใจในหลักสูตรครูศาสตร์อุตสาหกรรมมหัศจรรย์ (คอ.ม.) อยู่ที่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.07$ S.D. = 1.039) และลำดับท้ายสุด อยู่ที่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$ S.D. = 1.139) มีความสนใจในหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหัศจรรย์ (วท.ม.)

2.7 ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในหลักสูตรคณะเทคโนโลยี

อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 และ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ ดังตาราง 4.8

ตาราง 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรคณะ
เทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ประเด็นคำถาม	ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและ วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32			ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ อาชีวศึกษา ในจังหวัด บุรีรัมย์		
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.)	ระดับ
1. หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม						
1.1 แขนงเทคโนโลยีก่อสร้าง	2.83	1.263	ปานกลาง	2.95	1.227	ปานกลาง
1.2 แขนงเทคโนโลยีการจัดการ อุตสาหกรรม	2.80	1.331	ปานกลาง	3.18	1.260	มาก
1.3 แขนงเทคโนโลยีเซรามิกส์	2.66	1.242	ปานกลาง	2.85	1.102	ปานกลาง
1.4 แขนงเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์	2.92	1.258	ปานกลาง	3.27	1.200	มาก
1.5 แขนงเทคโนโลยีวิศวกรรมไฟฟ้า	2.86	1.215	ปานกลาง	3.31	1.214	มาก
1.6 แขนงเทคโนโลยีออกแบบผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรม	2.85	1.238	ปานกลาง	3.20	1.176	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	2.82	1.257	ปานกลาง	3.09	1.196	มาก
2. หลักสูตรครุศาสตรอุตสาหกรรม มหาบัณฑิต (ค.ม. / คอ.ม.) สาขาเทคโนโลยี อุตสาหกรรม						
2.1 วิศวกรรมโยธา	2.81	1.200	ปานกลาง	3.18	4.052	มาก
2.2 วิศวกรรมอุตสาหกรรม	2.86	1.114	ปานกลาง	3.75	0.876	มาก
2.3 เทคโนโลยีเซรามิกส์	2.58	1.057	ปานกลาง	3.03	1.207	มาก
2.4 วิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และ โทรคมนาคม	2.87	1.191	ปานกลาง	3.25	1.308	มาก
2.5 วิศวกรรมไฟฟ้า	2.95	1.239	ปานกลาง	3.55	1.188	มาก
2.6 เทคโนโลยีออกแบบ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	2.95	1.139	ปานกลาง	3.15	1.191	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	2.83	1.156	ปานกลาง	3.31	1.625	มาก

ตาราง 4.8 (ต่อ)

ประเด็นคำถาม	ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและ วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32			ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ อาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์		
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	(S.D.)	ปานกลาง
3. วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต(วศ.ม.) สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม						
3.1 วิศวกรรมโยธา	2.72	1.197	ปานกลาง	3.00	1.207	มาก
3.2 วิศวกรรมอุตสาหการ	2.83	1.135	ปานกลาง	3.42	1.225	มาก
3.3 เทคโนโลยีเซรามิกส์	2.70	1.112	ปานกลาง	2.85	1.087	ปานกลาง
3.4 วิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และ โทรคมนาคม	3.08	1.271	มาก	3.23	1.241	มาก
3.5 วิศวกรรมไฟฟ้า	2.95	1.253	ปานกลาง	3.15	1.176	มาก
3.6 เทคโนโลยีออกแบบ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	3.31	1.050	มาก	3.13	1.015	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	2.93	1.169	ปานกลาง	3.13	1.158	มาก

จากตาราง 4.8 แสดงว่า

1. ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) พบว่า ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 มีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) โดยรวมอยู่ที่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$ S.D. = 1.252) เมื่อพิจารณาเป็นรายแขนง พบว่า มีความต้องการศึกษาต่อในแขนงเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ แขนงเทคโนโลยีวิศวกรรมไฟฟ้าและแขนงเทคโนโลยีออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมอยู่ที่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.92$ S.D. = 1.258 $\bar{X} = 2.95$ S.D. = 1.239 และ $\bar{X} = 2.85$ S.D. = 1.238 ตามลำดับ) และลำดับท้ายสุด อยู่ที่ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.66$ S.D. = 1.242) มีความต้องการศึกษาต่อในแขนงเทคโนโลยีแขนงเทคโนโลยีเซรามิกส์ สำหรับ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) โดยรวมอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{X} = 3.09$ S.D. = 1.196) เมื่อพิจารณาเป็นรายแขนง พบว่า มีความต้องการศึกษาต่อในแขนงเทคโนโลยีวิศวกรรมไฟฟ้า แขนงเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ และแขนงเทคโนโลยีออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม อยู่ที่

ระดับมาก ($\bar{x} = 3.31$ S.D. = 1.214 $\bar{x} = 3.27$ S.D. = 1.200 $\bar{x} = 3.20$ S.D. = 1.176 ตามลำดับ) และลำดับท้ายสุด อยู่ที่ระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.85$ S.D. = 1.102) มีความต้องการศึกษาต่อในแขนงเทคโนโลยีแขนงเทคโนโลยีเซรามิกส์

2. ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.ม. / คอ.ม.) สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม พบว่า ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 มีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.ม. / คอ.ม.) สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม โดยรวมอยู่ที่ระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.83$ S.D. = 1.135) เมื่อพิจารณาเป็นรายแขนง พบว่า มีความต้องการศึกษาต่อในแขนงเทคโนโลยีออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม แขนงเทคโนโลยีวิศวกรรมไฟฟ้า และแขนงอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม อยู่ที่ระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.95$ S.D. = 1.139 $\bar{x} = 2.95$ S.D. = 1.239 และ $\bar{x} = 2.87$ S.D. = 1.191 ตามลำดับ) และลำดับท้ายสุด อยู่ที่ระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.58$ S.D. = 1.051) มีความต้องการศึกษาต่อในแขนงเทคโนโลยีเซรามิกส์ สำหรับ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.ม. / คอ.ม.) โดยรวมอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x} = 3.42$ S.D. = 1.225) เมื่อพิจารณาเป็นรายแขนง พบว่า มีความต้องการศึกษาต่อในแขนงวิศวกรรมอุตสาหกรรม แขนงเทคโนโลยีวิศวกรรมไฟฟ้า และแขนงอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม อยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x} = 3.75$ S.D. = 0.876 $\bar{x} = 3.55$ S.D. = 1.188 และ $\bar{x} = 3.25$ S.D. = 1.308 ตามลำดับ) และลำดับท้ายสุด อยู่ที่ระดับอยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x} = 3.03$ S.D. = 1.207) มีความต้องการศึกษาต่อในแขนงเทคโนโลยีเซรามิกส์

3. ความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วศ.ม.) สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม พบว่า ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 มีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วศ.ม.) สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม โดยรวม อยู่ที่ระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.93$ S.D. = 1.169) เมื่อพิจารณาเป็นรายแขนง พบว่า มีความต้องการศึกษาต่อในแขนงเทคโนโลยีออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม แขนงอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม และแขนงวิศวกรรมไฟฟ้า อยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x} = 3.31$ S.D. = 1.050 $\bar{x} = 3.08$ S.D. = 1.271 $\bar{x} = 2.95$ S.D. = 1.253 ตามลำดับ) และลำดับท้ายสุด อยู่ที่ระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.70$ S.D. = 1.112) มีความต้องการศึกษาต่อในแขนงเทคโนโลยีเซรามิกส์ สำหรับครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วศ.ม.) สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม โดยรวม อยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x} = 3.13$ S.D. = 1.158) เมื่อ

พิจารณาเป็นรายแขนง พบว่า มีความต้องการศึกษาต่อในแขนงวิศวกรรมอุตสาหกรรม แขนงอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม และแขนงวิศวกรรมไฟฟ้า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.42$ S.D. = 1.225 $\bar{x} = 3.23$ S.D. = 1.241 $\bar{x} = 3.15$ S.D. = 1.176 ตามลำดับ)) และลำดับท้ายสุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.85$ S.D. = 1.087) มีความต้องการศึกษาต่อในแขนงเทคโนโลยีเซรามิกส์

2.8 ช่วงวันและเวลาในการศึกษาต่อ ของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 และ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ ดังตาราง 4.9

ตาราง 4.9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานช่วงวันและเวลาในการศึกษาต่อ

ประเด็นคำถาม	ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32			ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์		
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	(S.D.)	ระดับ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	(S.D.)	ระดับ
1. ในวันและเวลาราชการระหว่างสัปดาห์ (วันจันทร์ – วันศุกร์)	2.57	1.205	ปานกลาง	2.78	1.277	ปานกลาง
2. หลังเวลาราชการ ระหว่างสัปดาห์ (วันจันทร์ – วันศุกร์)	2.86	1.233	ปานกลาง	3.45	1.213	มาก
3. วันเสาร์-อาทิตย์	3.64	1.264	มาก	4.33	0.951	มากที่สุด
รวมค่าเฉลี่ย	3.02	1.234	มาก	3.52	1.147	มาก

จากตาราง 4.9 แสดงว่า ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและครูสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 มีความต้องการศึกษาต่อในช่วงวันและเวลาโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.02$ S.D. = 1.234) เมื่อพิจารณาแต่ละช่วงวันและเวลา พบว่า มีความต้องการศึกษาต่อในวันเสาร์-อาทิตย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.64$ S.D. = 1.264) และลำดับท้ายสุด อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{x} = 2.57$ S.D. = 1.205) มีความต้องการศึกษาในวันและเวลาราชการ ระหว่างสัปดาห์ (วันจันทร์ – วันศุกร์) สำหรับ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการศึกษาต่อในช่วงวันและเวลาโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.52$ S.D. = 1.147) เมื่อพิจารณาแต่ละช่วงวันและเวลา พบว่า มีความต้องการศึกษาต่อในวันเสาร์-อาทิตย์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.33$ S.D. = 0.951) และ

ลำดับท้ายสุด อยู่ที่ระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.78$ S.D. = 1.277) มีความต้องการศึกษาในวันและเวลาราชการ ระหว่างสัปดาห์ (วันจันทร์ – วันศุกร์)

2.9 แผนการศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อ ของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและครูสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 และ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ ดังตาราง 10

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแผนการศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อ

ประเด็นคำถาม	ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและครูสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32			ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์		
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.)	ระดับ
1. แผน ก. (ทำวิทยานิพนธ์)	3.38	1.240	มาก	3.69	1.118	มาก
2. แผน ข. (ทำสารนิพนธ์)	3.21	1.182	มาก	3.78	1.180	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	3.27	1.211	มาก	3.73	1.149	มาก

จากตาราง 4.10 แสดงว่า ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและครูสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 มีความต้องการศึกษาต่อตามแผนการศึกษาโดยรวม อยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x} = 3.27$ S.D. = 1.211) เมื่อพิจารณาเป็นรายแผนการศึกษา พบว่า มีความต้องการศึกษาต่อตามแผน ก. (ทำวิทยานิพนธ์) อยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x} = 3.38$ S.D. = 1.240) สำหรับครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการศึกษาต่อตามแผนการศึกษา โดยรวม อยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x} = 3.73$ S.D. = 1.149) เมื่อพิจารณาเป็นรายแผนการศึกษา พบว่า มีความต้องการศึกษาต่อตามแผน ข. (ทำสารนิพนธ์) อยู่ที่ระดับมาก ($\bar{x} = 3.78$ S.D. = 1.180)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ : กรณีศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดบุรีรัมย์ ในครั้งนี้ คณะผู้วิจัย ได้นำเสนอ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงความต้องการที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมของบุคลากรการศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตรระดับปริญญาโทสาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 และครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 462 คน ปีงบประมาณ 2555

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 จังหวัดบุรีรัมย์และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ ใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยกำหนดชั้นภูมิเป็นสหวิทยาเขต ได้แก่ สหวิทยาเขตกระสัง สหวิทยาเขตพุทไธสง สหวิทยาเขตเมืองบุรีรัมย์ สหวิทยาเขตลำปลายมาศ สหวิทยาเขตนางรอง สหวิทยาเขตประโคนชัย สหวิทยาเขตละหานทราย สหวิทยาเขตสตึก สหวิทยาเขตหนองกี่และสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ใน

จังหวัดบุรีรัมย์ และกำหนดสัดส่วนชั้นภูมิ (Proportion stratified random sampling) ที่ร้อยละ 35 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 150 -180 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ปีที่สำเร็จการศึกษา อาชีพและตำแหน่งงานปัจจุบัน สถานที่ตั้งหน่วยงาน ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับของ ลิเคิร์ต (Likert) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็นเพิ่มเติม (ดังปรากฏในภาคผนวก)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำหนังสือถึงสำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32

สำนักงานสหวิทยาเขต และสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้จัดส่งและเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตัวเอง ได้แบบสอบถามคืนมา 178 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS for window) และนำเสนอข้อมูลในรูปของตารางประกอบคำอธิบาย ดังนี้

ตอนที่ 1 นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่และคำนวณหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.01 – 5.00 หมายถึง ความต้องการมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.01 – 4.00 หมายถึง ความต้องการมาก

ค่าเฉลี่ย 2.01 – 3.00 หมายถึง ความต้องการปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.01 – 2.00 หมายถึง ความต้องการน้อย

ค่าเฉลี่ย 0.01 – 1.00 หมายถึง ความต้องการน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับข้อคิดเห็นเพิ่มเติม โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เรียงลำดับความถี่มากไปหาความถี่น้อยสรุปเป็นรายประเด็นข้อคิดเห็น

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยการศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ : กรณีศึกษานักลากรการศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 ส่วนมาก (59.3%) เป็นชาย ร้อยละ 40.7 เป็นหญิง ส่วนมาก (30.5%) มีอายุเกิน 50 ปีขึ้นไปและน้อยที่สุด (4.2%) มีอายุไม่เกิน 25 ปี ปีที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนมาก (22.9%) สำเร็จการศึกษาก่อนปี พ.ศ. 2530 และน้อยที่สุด (8.5 %) อยู่ระหว่างปี พ.ศ. 2550-2554 อาชีพและตำแหน่ง ส่วนมาก (94.1%) เป็นข้าราชการและน้อยที่สุด (1.7%) เป็นพนักงานราชการ และสถานที่ทำงาน ส่วนมาก (16.9 %) อยู่ที่สหวิทยาเขตกระสัง และ น้อยที่สุด (5.1%) อยู่ที่สหวิทยาเขตละหานทราย สำหรับครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ ส่วนมาก (80%) เป็นชาย ร้อยละ 20 เป็นหญิง ส่วนมาก (26.7%) มีอายุอยู่ระหว่าง 26-30 ปี และน้อยที่สุด (3.3%) มีอายุอยู่ระหว่าง 46-50 ปี ปีที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนมาก (35%) สำเร็จการศึกษาระหว่างปี พ.ศ. 2545 - 2549 และน้อยที่สุด (3.3%) อยู่ระหว่างปี พ.ศ. 2535-2539 อาชีพและตำแหน่ง ส่วนมาก (46.7%) เป็นข้าราชการ และร้อยละ 26.7 เป็นพนักงานราชการและพนักงานของรัฐ และสถานที่ทำงาน ส่วนมาก (50%) ทำงานในพื้นที่อำเภอเมืองบุรีรัมย์ และ น้อยที่สุด (13.3%) ทำงานในพื้นที่อำเภอ สตึก

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ดังนี้

2.1 ความต้องการศึกษาต่อ ของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท อยู่ทุกระดับมาก และครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท อยู่ทุกระดับมาก เช่นเดียวกัน

2.2 เหตุผลที่ต้องการศึกษาต่อของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 มีเหตุผลในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท โดยรวม อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ต้องการเปลี่ยนตำแหน่งอยู่ที่ระดับปานกลาง สำหรับครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น ต้องการเพิ่มความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน อยู่ในระดับมาก

2.3 สถาบันที่ต้องการศึกษาต่อ ของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 ต้องการศึกษาต่อในสถาบันการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเอกชน อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ ต้องการศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยปิดของรัฐ อยู่ในระดับมากที่สุด

2.4 มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มอีสานใต้ที่ต้องการศึกษาต่อ ของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 ต้องการศึกษาต่อในสถาบันการศึกษากลุ่มราชภัฏอีสานใต้โดยรวมอยู่ที่ระดับปานกลาง ยกเว้น ต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อยู่ในระดับมาก สำหรับครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ ต้องการศึกษาต่อในสถาบัน การศึกษากลุ่มราชภัฏอีสานใต้โดยรวมอยู่ที่ระดับมาก ยกเว้น ต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ อยู่ในระดับปานกลาง

2.5 ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 มีความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อยู่ที่ระดับมาก และครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อยู่ที่ระดับมาก เช่นเดียวกัน

2.6 หลักสูตรที่ต้องการศึกษาต่อ ของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 มีความสนใจในหลักสูตรระดับปริญญาโท โดยรวม อยู่ในระดับมาก ยกเว้นมีความสนใจในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.)อยู่ที่ระดับปานกลาง สำหรับ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความสนใจในหลักสูตรระดับปริญญาโท โดยรวม อยู่ในระดับมาก ยกเว้น มีความสนใจใน

หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (ค.อ.ม.) อยู่ในระดับมากที่สุด และ มีความสนใจในหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วท.ม.) อยู่ในระดับปานกลาง

2.7 สาขาที่ต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ดังนี้

2.7.1 ความต้องการศึกษาต่อในรายหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) ของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมและรายหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการศึกษาต่อในรายหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) โดยรวม อยู่ในระดับมาก ยกเว้น มีความต้องการศึกษาต่อในแขนงเทคโนโลยีก่อสร้าง อยู่ในระดับปานกลาง

2.7.2 ความต้องการศึกษาต่อในรายหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (ค.ม. / ค.อ.ม.) ของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมและรายหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการศึกษาต่อในรายหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (ค.ม. / ค.อ.ม.) โดยรวมและรายหลักสูตร อยู่ในระดับมาก

2.7.3 ความต้องการศึกษาต่อในรายหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต(วศ.ม.) ของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น มีความต้องการศึกษาต่อในรายหลักสูตรเทคโนโลยีออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและรายหลักสูตรอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม อยู่ในระดับมาก สำหรับครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วศ.ม.) โดยรวม อยู่ในระดับมาก ยกเว้น มีความต้องการศึกษาต่อในรายหลักสูตรเทคโนโลยีเซรามิกส์อยู่ระดับปานกลาง

2.8 วันและเวลาที่ต้องการศึกษาต่อของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและครูสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 มีความต้องการศึกษาต่อในช่วงวันและเวลา โดยรวม อยู่ในระดับมาก ยกเว้น มีความต้องการศึกษาต่อหลังเวลาราชการ ระหว่างสัปดาห์ (วันจันทร์ – วันศุกร์) และ ความต้องการศึกษาต่อในวันและเวลาราชการ ระหว่างสัปดาห์ (วันจันทร์ – วันศุกร์) อยู่ระดับปานกลาง สำหรับ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการศึกษาต่อในช่วงวันและเวลา โดยรวม อยู่ในระดับมาก ยกเว้น มีความต้องการศึกษาต่อวันเสาร์-อาทิตย์ อยู่ในระดับมากที่สุดและ

ความต้องการศึกษาต่อในวันและเวลาราชการ ระหว่างสัปดาห์ (วันจันทร์ – วันศุกร์) อยู่ที่ระดับปานกลาง

2.9 แผนการศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและครูสอนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวม อยู่ที่ระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายแผนการศึกษา พบว่า มีความต้องการศึกษาต่อตามแผน ก เป็นลำดับแรก สำหรับครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการศึกษาต่อตามแผนการศึกษา โดยรวม อยู่ที่ระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายแผนการศึกษา พบว่า มีความต้องการศึกษาต่อตามแผน ข เป็นลำดับแรก

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยการศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ : กรณีศึกษาบุคลากรในในจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยและคณะได้อาศัยข้อมูลจากการวิเคราะห์มาอภิปรายถึง ความสอดคล้อง ขัดแย้งหรือไม่ สัมพันธ์กับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะต่อไป ดังนี้

2.1 ความต้องการศึกษาต่อของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 และครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท อยู่ที่ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนมากมีอาชีพเป็นข้าราชการซึ่งต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้อยู่ตลอดเวลา ประกอบกับปัจจุบันหน่วยงานราชการ ต้องการกำลังคนที่มีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีทัศนคติและจิตสำนึกที่ดีต่อหน่วยงาน จึงเป็นเหตุให้บุคลากรทั้ง 2 กลุ่ม มีความสนใจที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ คูมส์ (Phillip H, Coombs, 1974 อ้างถึงใน ณัฐกาญจน์ อ่างทองและคณะ, 2540 : 8) ได้กล่าวถึง ความต้องการศึกษาต่อของบุคคลว่า บุคคลที่ศึกษาต่อก็เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของตนเอง ครอบครัว ให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเป็นความรู้ ทักษะและทัศนคติพื้นฐานต่อการดำรงชีวิต รวมถึงเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของชุมชนและประเทศชาติ ซึ่งเป็นความรู้ที่เกี่ยวกับกระบวนการต่างๆ ของการปกครองและเศรษฐกิจที่จะเกิดในอนาคต เหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น

2.2 เหตุผลที่ต้องการศึกษาต่อของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 มีเหตุผลในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท โดยรวม อยู่ที่ระดับมาก ยกเว้น ต้องการเปลี่ยนตำแหน่งอยู่ที่ระดับปานกลาง สำหรับครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวม อยู่ที่ระดับมาก

ที่สุด ยกเว้น ต้องการเพิ่มความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การทำงานเป็นอาจารย์ การปรับวุฒิการศึกษา การปรับเงินเดือน การเพิ่มความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน เหล่านี้ กล่าวได้ว่าเป็นเหตุจูงใจให้บุคคลากรสนใจที่จะศึกษาต่อในระดับสูง เพื่อให้เกิดความมั่นคงต่อการดำรงชีวิต มีเกียรติ มีชื่อเสียงและความสำเร็จในชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow, 1975, อ้างถึงใน ณัฐกาญจน์ อ่างทอง และคณะ, 2540 : 5-6) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ความต้องการของบุคคลมีอยู่ 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่หนึ่งซึ่งมีความสำคัญ คือ ความต้องการความปลอดภัยหรือความมั่นคงในการดำรงชีวิต ต้องการเกียรติยศและชื่อเสียง สุดท้าย ต้องการความสำเร็จในชีวิต ดังนั้น การทำงานเป็นอาจารย์จึงเป็นตำแหน่งงานที่ทำให้บุคคลมีความมั่นคงต่อการดำรงชีวิต เป็นที่เชิดหน้าชูตาให้แก่ตนเอง ครอบครัว ชุมชน มีค่าตอบแทนที่เหมาะสม เพิ่มโอกาสทางการศึกษาเพื่อเพิ่มความรู้และประสบการณ์ในการทำงานอย่างต่อเนื่องและยังเป็นช่องทางการสร้างความสำเร็จให้แก่ตนเองในภายภาคหน้าได้ เช่นเดียวกัน วันวิสาข์ แก้วสมบุญ (2555) ได้กล่าวถึงเหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาว่า การตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของแต่ละคนมีแรงจูงใจต่างกัน เช่น ต้องการความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้น เพื่อนำไปพัฒนางานที่รับผิดชอบ ต้องการเพิ่มวุฒิทางการศึกษา เพื่อแสวงหาความก้าวหน้าในชีวิต เป็นที่ยอมรับของสังคมและมีชื่อเสียงเกียรติยศ เป็นต้น

2.3 สถาบันที่ต้องการศึกษาต่อของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 ต้องการศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเอกชน อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ ต้องการศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาโดยรวม อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเปิดของรัฐ อยู่ในระดับมากที่สุดและบุคลากรทั้ง 2 กลุ่ม ต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นมหาวิทยาลัยในท้องถิ่นที่เอื้อต่อการศึกษา เช่น เป็นสถาบันอยู่ในพื้นที่การให้บริการ ให้ความสะดวกต่อการเดินทาง สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายและมีศักยภาพเพียงพอที่จะจัดการศึกษาได้ เป็นต้น ด้วยเหตุดังกล่าวจึงเป็นทางเลือกให้บุคลากรทั้ง 2 กลุ่มให้ความสนใจที่จะเลือกศึกษาต่อ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จิราภรณ์ ไหวดี (2541 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาถึง แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า เหตุผลส่วนตัวสำคัญที่สุด กล่าวคือ ความสะดวก ค่าใช้จ่าย และเวลาในการศึกษา ส่วนสถาบัน คือ หลักสูตรและวิชาที่เปิดสอน การแนะนำและการประชาสัมพันธ์จากสื่อต่างๆ เช่นเดียวกัน สมพร เพ็ญเสงี่ยม (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับ

ปริญญาโทของครูโรงเรียนสามเสนนอก พบว่า สถานภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม และรายได้ มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อ

2.4 มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มอีสานใต้ที่ต้องการศึกษาต่อ ของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 ต้องการศึกษาต่อในสถาบันการศึกษากลุ่มราชภัฏอีสานใต้โดยรวมอยู่ที่ระดับปานกลาง ยกเว้น ต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อยู่ที่ระดับมาก สำหรับครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ ต้องการศึกษาต่อในสถาบัน การศึกษากลุ่มราชภัฏอีสานใต้โดยรวมอยู่ที่ระดับมาก ยกเว้น ต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ อยู่ที่ระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรทั้ง 2 กลุ่มปฏิบัติหน้าที่ มีครอบครัว และฐานะทางสังคม ในท้องที่จังหวัดบุรีรัมย์ ทำให้แรงจูงใจในการเลือกสถาบันที่จะศึกษาต่อจึงอยู่ที่จังหวัดบุรีรัมย์ หรือจังหวัดใกล้เคียง ที่เดินทางสะดวก เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย และง่ายต่อการประสานงานด้านต่างๆ โดยเฉพาะมีความต้องการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อยู่ที่ระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พงษ์ศักดิ์ บัวหยาด (2535 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา แรงจูงใจในการศึกษาต่อ ลำดับแรก คือ เหตุผลส่วนตัว ซึ่งหมายถึง พื้นที่ที่อยู่ในเขตการศึกษา การเดินทางสะดวก ประหยัดค่าใช้จ่าย รองลงมา คือ สถานศึกษา ซึ่งหมายถึง ความพร้อมและศักยภาพของสถาบันที่จะอำนวยความสะดวกต่อการศึกษา เช่นเดียวกัน วันวิสาข์ แก้วสมบุญ (2555) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาว่า ปัจจัยด้านสถาบัน ซึ่งหมายถึง หลักสูตรที่ตรงกับความต้องการของนักศึกษา ความพร้อมของอุปกรณ์การสอน อาคารเรียน ห้องเรียน ความมีชื่อเสียง ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย ซึ่งหมายถึง ค่าเล่าเรียนที่เหมาะสม ระบบการจ่ายค่าเล่าเรียนสะดวก และปัจจัยด้านสถานที่ ซึ่งหมายถึง สถานที่จอดรถกว้างขวาง มีสภาพแวดล้อมที่ดี มีความสะดวกในการเดินทางทั้งหลายเหล่านี้ คือเหตุจูงใจให้เกิดการตัดสินใจในการเลือกสถาบันที่จะศึกษาต่อ

2.5 ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 และครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อยู่ที่ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นทางเลือกหนึ่งของบุคลากรทั้ง 2 กลุ่มที่เปิดสอนหลักสูตรใกล้เคียงกับสาขาที่สำเร็จการศึกษา มีการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีมานาน ซึ่งมีความพร้อมที่จะจัดการศึกษาระดับปริญญาโทได้ ขณะเดียวกันมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ก็มีการพัฒนาหลักสูตรทุกระดับอย่างต่อเนื่อง มีความพร้อมและศักยภาพที่จะจัดการศึกษาในสาขาต่างๆ ได้รับ

ความสนใจจากบุคลากรทางการศึกษาที่ตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษามากขึ้นทุกปี ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงบันดาลใจให้บุคลากรทั้ง 2 กลุ่มสนใจที่จะศึกษาในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วันวิสาข์ แก้วสมบุญ (2555) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาว่า ปัจจัยด้านสถาบัน ซึ่งหมายถึง หลักสูตรที่ตรงกับความต้องการของนักศึกษา ความพร้อมของอุปกรณ์การสอน อาคารเรียน ห้องเรียน ความมีชื่อเสียง

2.6 หลักสูตรที่ต้องการศึกษาต่อ ของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 มีความสนใจในหลักสูตรระดับปริญญาโท โดยรวม อยู่ในระดับมาก ยกเว้นมีความสนใจในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความสนใจในหลักสูตรระดับปริญญาโท โดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้น มีความสนใจในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (ค.อ.ม.) อยู่ในระดับมากที่สุด และ มีความสนใจในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) อยู่ระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญยิ่งขึ้น โดยการสร้างสรรค์งานวิชาการให้เป็นเลิศ จึงทำให้บุคลากรทั้ง 2 กลุ่ม มีความสนใจที่จะศึกษาต่อในหลักสูตรต่างๆ อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเฉพาะหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (ค.อ.ม.) เป็นหลักสูตรที่ได้รับความสนใจอย่างมาก เพราะเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นความเป็นครูด้านเทคโนโลยีอุตสาหกรรม ซึ่งสอดคล้องกับตำแหน่งงานที่บุคลากรทั้ง 2 กลุ่ม และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วันวิสาข์ แก้วสมบุญ (2555) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาว่า ปัจจัยด้านสถาบัน ซึ่งหมายถึง หลักสูตรที่ตรงกับความต้องการของนักศึกษา ความพร้อมของอุปกรณ์การสอน อาคารเรียน ห้องเรียน ความมีชื่อเสียง

2.7 สาขาที่ต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ดังนี้

2.7.1 ความต้องการศึกษาต่อในรายหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วท.ม.) ของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมและรายหลักสูตร อยู่ระดับปานกลาง 3 ลำดับแรก ได้แก่ แขนงเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ แขนงเทคโนโลยีวิศวกรรมไฟฟ้าและแขนงเทคโนโลยีออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สำหรับครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการศึกษาต่อ โดยรวม อยู่ระดับมาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ แขนงเทคโนโลยีวิศวกรรมไฟฟ้า

แขนงเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ และแขนงเทคโนโลยีออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ยกเว้นมีความต้องการศึกษาต่อในรายหลักสูตรแขนงเทคโนโลยีก่อสร้าง อยู่ในระดับปานกลาง

2.7.2 ความต้องการศึกษาต่อในรายหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (ค.ม. / ค.อ.ม.) ของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 มีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (ค.ม. / ค.อ.ม.) สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม โดยรวมและรายหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง 3 ลำดับแรก ได้แก่ แขนงเทคโนโลยีออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม แขนงเทคโนโลยีวิศวกรรมไฟฟ้า และแขนงอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม สำหรับครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการศึกษาต่อ โดยรวมและรายหลักสูตร อยู่ในระดับมาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ แขนงวิศวกรรมอุตสาหกรรม แขนงเทคโนโลยีวิศวกรรมไฟฟ้า และแขนงอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม

2.7.3 ความต้องการศึกษาต่อในรายหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต(วศ.ม.) สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ในรายหลักสูตรเทคโนโลยีออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม รายหลักสูตรอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคมและรายหลักสูตรวิศวกรรมไฟฟ้า อยู่ในระดับมาก สำหรับครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วศ.ม.) โดยรวม อยู่ในระดับมาก 3 ลำดับแรก ได้แก่ แขนงวิศวกรรมอุตสาหกรรม แขนงอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม และแขนงวิศวกรรมไฟฟ้า ยกเว้น มีความต้องการศึกษาต่อในรายหลักสูตรเทคโนโลยีเซรามิกส์อยู่ระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 ส่วนมากจะเป็นครูผู้สอนเกี่ยวกับงานประดิษฐ์ งานเกษตร งานคหกรรมและโภชนาการ งานคอมพิวเตอร์และงานช่างในบ้าน ซึ่งเป็นความรู้พื้นฐานอาชีพเพื่อการดำเนินชีวิต จึงทำให้ความสนใจที่จะศึกษาต่อหลักสูตรด้านเทคโนโลยีอุตสาหกรรมอยู่ระดับปานกลาง ตรงกันข้ามกับ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นครูผู้สอนเกี่ยวกับช่างอุตสาหกรรมโดยตรง เช่น แขนงก่อสร้าง อิเล็กทรอนิกส์ สถาปัตยกรรม เครื่องกล เครื่องยนต์ โยธา ไฟฟ้ากำลัง เป็นต้น จึงทำให้ความสนใจในการศึกษาต่อหลักสูตรด้านเทคโนโลยีอุตสาหกรรมอยู่ระดับมาก นั้น แสดงให้เห็นว่า บุคลากรทั้ง 2 กลุ่มมีความต้องการที่จะศึกษาตามหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับตำแหน่งงานและหน้าที่ที่ปฏิบัติเป็นสำคัญ แล้วจึงพิจารณาประเด็นอื่นๆ ประกอบ เช่น สถาบันอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วันวิสาข์ แก้วสมบุญ

(2555) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาว่า ปัจจัยด้านสถาบัน ซึ่งหมายถึง หลักสูตรที่ตรงกับความต้องการของนักศึกษา ความพร้อมของอุปกรณ์การสอน อาจารย์เรียน ห้องเรียน ความมีชื่อเสียง ปัจจัยด้านส่วนตัว ซึ่งหมายถึง ต้องการได้รับความรู้และประสบการณ์ เพิ่มขึ้น เพื่อ พัฒนางานในหน้าที่ให้เจริญก้าวหน้า ต้องการเพิ่มวุฒิทางการศึกษา เพื่อเป็นที่ยอมรับ มีชื่อเสียงและความมั่นคงในชีวิต

2.8 วันและเวลาที่ต้องการศึกษาต่อ ของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและครูสอน วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 มีความต้องการศึกษาต่อ ในช่วงวันและเวลา โดยรวม อยู่ในระดับมาก ยกเว้น มีความต้องการศึกษาต่อหลังเวลาราชการ ระหว่างสัปดาห์ (วันจันทร์ – วันศุกร์) และ ความต้องการศึกษาต่อในวันและเวลาราชการ ระหว่าง สัปดาห์ (วันจันทร์ – วันศุกร์) อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับ ครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการศึกษาต่อในช่วงวันและเวลา โดยรวม อยู่ในระดับมาก ยกเว้น มีความต้องการศึกษาต่อวันเสาร์-อาทิตย์ อยู่ในระดับมากที่สุดและ ความต้องการศึกษาต่อในวันและเวลาราชการ ระหว่างสัปดาห์ (วันจันทร์ – วันศุกร์) อยู่ในระดับปาน กลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนมากเป็นข้าราชการ ซึ่งมีงานประจำทำปกติ ใน เวลาราชการระหว่างวันจันทร์ – ศุกร์ อยู่แล้ว หากมีโอกาสที่จะศึกษาต่อก็จะเลือกช่วงเวลาระหว่าง วันเสาร์-อาทิตย์ ที่ไม่กระทบต่อการทำงานปกติ เวลาราชการ เงินเดือนและการดำเนินชีวิตของตนเอง ครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ บรรดล สุขปิติและพลับปลิง ทับเปลี่ยน (2539 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสถาบันราชภัฏนครปฐมของ บุคลากรทางการศึกษา พบว่า เวลาที่ต้องการให้เปิดสอน คือ เวลาภาคพิเศษ (วันเสาร์ – อาทิตย์) ทำนองเดียวกับ วารินทร์ พฤกษ์สมบุรณ์ และ เอกพล จันทร์โก๊ะ (2546 : 88-89) ได้ศึกษาความ ต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของประชาชนในเขตจังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีงานทำอยู่แล้วและบางหน่วยงานอาจจะไม่อนุญาตให้บุคลากรเรียนเต็มเวลา ดังนั้น วัน-เวลาที่บุคลากรสนใจที่จะเลือกเรียน คือ วันเสาร์-อาทิตย์ เช่นเดียวกัน มัทรียา กลิ่นเมือง (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของบุคลากรทางการศึกษา ใน เขตจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ช่วงเวลาเรียนที่เหมาะสมของบุคลากรส่วนใหญ่ ต้องการศึกษาต่อ ระดับปริญญาโทในช่วงวันเสาร์-อาทิตย์มากที่สุด

2.9 แผนการศึกษาที่ต้องการศึกษาต่อ ของครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมและครูสอน วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำนักงานพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 32 และครูสอนวิชาช่าง อุตสาหกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์ มีความต้องการศึกษาต่อ ตามแผนการศึกษา โดยรวม และรายแผนการศึกษาอยู่ระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากร

ทั้ง 2 กลุ่ม มีความตื่นตัวในการพัฒนาตนเอง โดยการสร้างผลงานวิชาการ เพื่อปรับวิทยฐานะ ตามโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตครู ที่เปิดโอกาสให้ข้าราชการครูชั้นพื้นฐานการศึกษา รวมถึง อาชีวศึกษา ได้ผลิตผลงานวิชาการ เพื่อเลื่อนวิทยฐานะ เป็นข้าราชการครูระดับ ศศ.3 และ ศศ.4 จำเป็นต้องอาศัยองค์ความรู้ ความสามารถในการสร้างผลงานวิชาการ โดยเฉพาะ การทำวิจัย จึงเป็นเหตุจูงใจ ที่จะทำให้นักลากรทั้ง 2 กลุ่ม ตระหนักและให้ความสนใจที่จะศึกษาต่อในแผนการศึกษาตามแผน ก (วิทยานิพนธ์) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2540 : 13) ได้กล่าวถึง การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาว่า เป็นการศึกษทั้ง สายวิชาการ ซึ่งหมายถึง การผลิตผู้สอนในมหาวิทยาลัยและผลิตนักวิจัย และสายวิชาชีพ ซึ่งหมายถึง การผลิตผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ชำนาญการเฉพาะเรื่อง เช่นเดียวกัน จรัส สุวรรณเวลา และคณะ (2540 : 7-8) ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาระดับปริญญาโทว่า เป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้ความรู้ ความสามารถที่กว้างขึ้น โดยเฉพาะการให้ความรู้ ความสามารถ ที่จะทำวิจัยในศาสตร์ต่างๆ ทำนองเดียวกัน สุมณ อมรวิวัฒน์ (2540 : 14) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาว่า เป็นวิธีการสำคัญที่จะทำให้เกิดการค้นคว้าวิจัยอย่างจริงจัง เพื่อฝึกฝน ความรู้ ความสามารถสร้างผลงานวิจัยสู่นานาชาติได้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนมีความสนใจในหลักสูตรที่หลากหลาย ดังนั้น จึงควรใช้ข้อมูลที่ผู้เรียนต้องการมาก มาเตรียมความพร้อมในการเปิดหลักสูตรระดับปริญญาโท ในด้านสาขา รูปแบบการสอน และค่าใช้จ่ายต่างๆ
2. ควรมีการจัดทำร่างหลักสูตรที่ผู้เรียนต้องการมาก ส่งร่างขอความคิดเห็นจากนักวิชาการ และจัดทำร่างหลักสูตรประกอบการสำรวจความต้องการเรียนอีกรอบ เพื่อจะได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากขึ้น
3. ควรมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรไปยังหน่วยงานต่างๆ เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลจากหน่วยงานต่างๆ ได้ต่อยอดทางการศึกษา ตามความต้องการและความสนใจ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและการพัฒนาหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาความต้องการระดับบัณฑิตศึกษา ของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมกับบุคลากรอื่นๆ เช่น พนักงานรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน เพื่อ

ตัดสินใจในการร่างหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างน่าเชื่อถือและกว้างขวางมากขึ้น

2. ควรมีการศึกษาเชิงลึก เฉพาะหลักสูตรที่บุคลากรต้องการศึกษามากที่สุด โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่และหน่วยงานต่างๆ ให้ครอบคลุม เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด

บรรณานุกรม

- เกษม วัฒนชัย. (2538). **ทิศทางการพัฒนาอุดมศึกษาไทยในทศวรรษหน้า**. กรุงเทพมหานคร : พี เอลฟ์วิง.
- กาญจนา บุญธรรม. (2540). **บัณฑิตศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : ที พี พีริ้นท์.
- คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. (2554). **รายงานการประเมินตนเอง**.
บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- จรัส สุวรรณเวลา และคณะ. (2540). **มหาบัณฑิต**. กรุงเทพมหานคร : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- จิราภรณ์ ไหวดี. (2541). **แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคามปีการศึกษา 2540**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐกาญจน์ อ่างทองและคณะ. (2540). **ความต้องการใช้บุคลากรระดับปริญญาโทของบุคลากรในหน่วยงานประเภทต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชนในเขตภูมิภาคตะวันตก**. นครปฐม : คณะครุศาสตร์, สถาบันราชภัฏนครปฐม.
- ดิลก บุญเรืองรอด. (2539). **ปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : ด่านสุทธาการพิมพ์.
- ทองหล่อ นาคหอม. (2535). **แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทมหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2533-2534**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ทัศนีย์ ศุภเมธีและคณะ. (2538). **การศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันราชภัฏ**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- นงลักษณ์ รุ่งวิทยาและสุกัญญา สุขวุฒิ. (2546). **ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาเอกทางด้านบริหารการศึกษาของมหาบัณฑิตแขนงวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชและผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นภาพร พุ่มพุกษ์. (2540). **แนะแนวการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : ที พี พีริ้นท์.

- นิตยา มากเจริญชัย. (2546). **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท : กรณีศึกษา นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.** วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- บงกช ฅ สงขลา. (2541). **บทบาทของผู้บริหารในปัจจุบัน. วารสารสถาบันพระจอมเกล้า.**
- บรรดล สุขปิติ และพลับพลึง ทับเปลี่ยน. (2539). **ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสถาบันราชภัฏนครปฐมของบุคลากรทางการศึกษาเขตภูมิภาคตะวันตก. นครปฐม : คณะครุศาสตร์, สถาบันราชภัฏนครปฐม.**
- บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. (2554). **รายงานการประเมินตนเอง. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.**
- บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร. (2540). **พระราชบัญญัติกฤษฎีกาจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง.** กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร.
- ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, สำนักงาน. (2536). **รายงานการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2536.** กรุงเทพมหานคร : สำนักนโยบายและแผนการศึกษา, สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- ประชุมสุข อาชวบำรุง. (2540). **การจัดการบัณฑิตศึกษา. วารสารสถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, 2, 13-14.**
- พงษ์ศักดิ์ บัวหยาด. (2533). **การเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเองของครูสังคมศึกษาที่มีภูมิหลังทางสังคมและเศรษฐกิจต่างกันในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10.** กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลาร์ตน์. (2540). **ความหมายบัณฑิตศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : พี เอ็ดฟิวিং.
- (2543). **การพัฒนาระบบการเรียนรู้อันอยู่ในระดับบัณฑิตศึกษา.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อรุณการพิมพ์.
- พะยอม วงศ์สารศรี. (2539). **การศึกษาในโลกธุรกิจปัจจุบัน. วารสารพาณิชยศาสตร์บูรพาปริทรรศน์.**

- มัทรียา กลิ่นเมืองและวิภาสินี บุรณมี. (2546). **ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของบุคลากรทางการศึกษาในเขตจังหวัดสมุทรสาคร**. นครปฐม : สถาบันราชภัฏนครปฐม วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). **แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. พิมพ์ครั้งที่ 2, วารสารสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์, กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิชย์
- วารินทร์ พุกฤษ์สมบุรณ์และเอกพล จันทร์โก๊ะ. (2546). **ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของบุคลากรทางการศึกษาในเขตจังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์**. นครปฐม : สถาบันราชภัฏนครปฐม
- วิโรจน์ ธีรดุล. (2543). **ความสำคัญของการศึกษา**. มติชน.
- วิจิตร ศรีสะอาด. (2537). **คู่มือการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : เอ็ดดูเคชั่น.
- วิสารท์ แก้วสมบุรณ์. (2555). **บทความวิชาการ. เหตุจูงใจในการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา**. ค้นเมื่อ 3 กรกฎาคม 2555, <http://www.tsu.ac.th/grad/report>
- ศูนย์วิจัยการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏธนบุรี. (2538). **การศึกษาความต้องการเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันราชภัฏ**. กรุงเทพมหานคร : ผู้แต่ง.
- สงัด อุทรานันท์. (2540). **พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพมหานคร : มิตรสยาม.
- สมพร เพ็ญเสียงยม. (2546). **การศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของครูโรงเรียนสามเสนนอก**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์และคณะ. (2538). **รายงานกานวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวโน้มความต้องการและการผลิตกำลังคนระดับสูงกว่าปริญญาตรี**. กรุงเทพมหานคร : ทบวงมหาวิทยาลัย.
- สัญญา ธีระเดชอุปถัมภ์. (2546). **การบริหารศักยภาพคน**. วารสารสารสนเทศสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 4, 43.
- สุดารดา ดิษฐากร. (2540). **บุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : พี เอลฟ์วิง.
- สุนน อมรวีวัฒน์. (2540). **สารสนเทศบัณฑิตศึกษาไทย**. วารสารมหาวิทยาลัยนเรศวร, 3, 2, 14.
- อดิศร เนาวนนท์. (2538). **ทรัพยากรในการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรไทย.
- อดุลย์ วิริยเวชกุล. (2540). **บัณฑิตศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : พี เอลฟ์วิง.
- Gilford, J.S. and Gray, D.E. (1970). **Motivation and Modern Management**. London : Harper & Row Publisher.
- Higard, R.E. (1963). **Introduction to Psychological**. New York : Harcourt Bruce World Inc.

Maslow, A.H. (1970). **Motivation and Personality in the Classroom.** New York : Harper & Brather.

McClelland, David C. (1969). **Motivation Economic Achievement.** New York : Free Press.

ภาคผนวก

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐปภรณ์ จันทะปิตตา

สถานที่เกิด 46 หมู่ 3 ตำบลท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 439/50 ถนนจรัญ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

สถานที่ทำงานปัจจุบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ถนนจรัญ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 31000 โทร. มือถือ 086-8769265

ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2513 - 2515 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
พ.ศ. 2516 - 2517 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) วิทยาลัยครูอุดรธานี (ปัจจุบัน คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี)
พ.ศ. 2518 - 2521 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์ วิทยาลัยครูพระนคร (ปัจจุบัน คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร)
พ.ศ. 2542 - 2545 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ (ปัจจุบัน คือ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์)

ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์
คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์